

Celje - skladišče

D-Per
65/1980

OSREDNJA KNJ. CELJE

5000013534,4

COBISS

RUDAR

GLASILO KOLEKTIVA
RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA VELENJE

LETO XIV

SREDA, 2. JULIJ 1980

ŠTEVILKA 4

Ob našem prazniku 3. juliju in 30-letnici delavskega samoupravljanja

Letošnji praznik delovnega kolektiva našega rudarsko-elektroenergetskega kombinata - 3. julij, dan rudarjev, praznujemo skupaj z veliko obletnico - 30 let delavskega samoupravljanja. Zato vam, drage sodelavke in sodelavci, ob tem dnevu, ki ga ponosno praznujemo vsako leto, še toliko bolj iskreno čestitam.

Trideset let mineva, odkar smo sklenili v praksi uresničiti parolo delavskega gibanja "TOVARNE DELAVCEM". To smo storili zato, ker je samoupravljanje ne le najustreznejša oblika in način uresničevanja socialističnih gospodarskih odnosov, marveč tudi najustreznejši činitelj socialistične demokracije nasploh.

Za delovni kolektiv matične delovne organizacije našega kombinata, to je delavce Rudnika lignita Velenje, so v teh treh desetletjih prav gotovo bili najbolj revolucionarni in zgodovinsko pomembni tile datumi in dogodki:

3. 2. 1950, ko so na letni skupščini izvolili prvi, poskusni delavski svet rudnika;

26. 8. 1950, dan neposredne in tajne izvolitve prvega regularnega delavskega sveta RLV; ter

17. 9. 1950, dan, ko je prvi regularni delavski svet RLV prevzel gospodarjenje rudnika v svoje roke.

Uvedba delavskega samoupravljanja v Rudniku lignita Velenje je vnesla novo kvaliteto v oblikovanje gospodarskih kakor tudi političnih odnosov v rud-

Odločil je ...

Dalje na 2. strani!

Vsem delavcem in upokojujencem sestavljene organizacije REK Velenje, še posebej pa aktivnim in upokojenim rudarjem in delavcem, ki praznujejo delovne jubileje,

ob 3. juliju

iskreno čestitamo

in želimo mnogo sreče.

Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije SOZD REK Velenje

niku in hkrati v ožji družbenopolitični skupnosti. To pa zavoljo tega, ker je v procesu samoupravljanja vsak lahko spoznal, da je sedanost in prihodnost posameznega delovnega kolektiva kakor tudi celotne ožje in širše družbene skupnosti odvisna od ustvarjalnosti in prizadevanj slehernega delavca in občana za skupna hotenja in cilje. S samoupravljanjem se je torej začelo novo obdobje; obdobje, v katerem se je začela sproščati ustvarjalna pobuda posameznikov in na tej osnovi krepiti materialna osnova združenega dela!

Tovarišice in tovariši, delavke in delavci Rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje, s ponosom lahko ugotavljamo, da se tudi danes zavedamo pomena krepitve in razvoja samoupravnih odnosov. To je odgovornosti in obveznosti, ki nam jih nalaga Titovo izročilo, zajeto v ustavi, zakonu o združenem delu in sklepih enajstega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije.

Izvedli smo velike organizacijske spremembe. Iz delovne organizacije smo oblikovali sestavljeno organizacijo REK Velenje. Na ta način smo uredili osnove novih samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov; zlasti, kar se tiče ekonomije dela, proizvodnje in poslovanja, planiranja, gospodarjenja z dohodkom ter združevanja dela in sredstev.

S sistematičnim, poglobljenim in predanim delom smo razvili široko in dinamično samoupravno aktivnost pri obravnavanju temeljnih vprašanj združenega dela v kombinatu in tako ustvarili podlago za uresničevanje načrtanih družbeno-ekonomskih in samoupravnih odnosov v organizacijah združenega dela, ki so med seboj povezani pri delu, proizvodnji in pridobivanju dohodka.

Tudi na področju poslovanja smo dosegli ogromne uspehe. Zahteve po hitrejši krepitvi materialne osnove združenega dela in samoupravne pobude delavcev so hitro opravile z zastarelimi pogledi na organizacijo in tehniko proizvodnih procesov. Iz majhne TE Velenje, ki je imela moč samo 7,5 MW, je zrasel v Šoštanju energetske velikan s skupno močjo 745 MW. V RLV bi naj po letnem načrtu letos pridobili že 4,7 milijona ton premoga, kar je skoraj 10-krat več, kot so ga pridobili v letu 1950, ko je letni izkop premoga znašal komaj 477 230 ton.

Skokovit razvoj smo dosegli tudi pri drugih dejavnostih! Iz majhnega elektrostrojnega obrata rudnika se je razvila delovna organizacija Elektrostrojna oprema, ki je ena od največjih proizvajalk sodobne rudarske opreme v Jugoslaviji. Vzporedno so se razvijale tudi preostale organizacije združenega dela: Plastika, EFE, Tiskarna, Avtopark, Družbeni standard itd.

Vsi ti in še drugi uspehi, ki smo jih dosegli v minulih treh desetletjih, kažejo, da smo pripravljeni in sposobni storiti še več za nadaljnji razvoj in krepitev materialne osnove združenega dela, poglobljanje samoupravljanja in oblikovanja humanih demokratičnih socialističnih odnosov znotraj in izven našega kombinata.

Delavke in delavci Rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje, ob našem prazniku vam še enkrat čestitam in želim, da bi ga tudi tokrat in še velikokrat v bodoče srečno in veselo praznovali v krogu svojih domačih.

Tovariši rudarji, vam pa ob letošnjem 3. juliju, vašem stanovskem prazniku, še posebej čestitam k 30 letnici izvolitve prvega delavskega sveta v zgodovini velenjskega rudnika ter želim, da bi se vedno srečno vračali domov...

Srečno! Slavko JANEŽIČ, predsednik poslovnega odbora SOZD REK Velenje

Sestava prvega, poskusnega delavskega sveta delovne organizacije RLV, ki ga vidimo na sliki desno

OD LEVE PROTI DESNI - PRVA VRSTA

1. neznan
2. inženir ŠINKOVEC (Takrat edini rudarski inženir v RLV. Ne živi več. Bil je invalid; ene noge in očesa ni imel. Invalid je postal v Bosni.)
3. Alojz NOVAK (Bil je strojnik. Zdaj je invalidski upokojenec. Invalid je postal zaradi posledic ozeblin na nogah, ki jih je dobil v partizanih. Bil je poročen, potem se je ločil. Živi v domu za ostarele občane v Velenju. Včasih je igral nogomet. Bil je tudi eden od pobudnikov in organizatorjev rudniških sindikalnih športnih iger. Ernestu Krumpu se zdi, da je bil nekaj časa tudi član komiteja rudniške organizacije zveze komunistov.)
4. Stane ZLOBKO (Upokojen. Živi v enem od blokov pod staro tržnico v Velenju. Ves čas je bil mizar, še kot upokojenec je nekaj let za naše samske domove opravljal mizarska dela.)
5. rojena ČOBAL, ime nepoznano (Ernest Krump pravi, da še živi, da je poročena in se zdaj piše Vivod.)
6. Jože VRABIČ - predsednik sveta (Ne živi več. Nekaj časa je bil jamski poslovodja in potem obratovodja zunanjega obrata RLV. V Velenju je bil znan tudi kot režiser in igravec.)
7. Franc HVALE, ne član sveta, ampak tedanji direktor RLV (Prišel je z Dolenjskega. Za direktorja RLV so ga postavili v Ljubljani. Bil je družaben človek. Poskrbel je tudi za postavitve točilne mize za brezalkoholne pijače pri stari rudniški strojnici - na Jašku Škale.)
8. Dominik KLANČNIK (Ne živi več. Bil je nekajkratni udarnik, potem pomočnik direktorja rudnika - Hvaleta, predsednik prvega regularnega delavskega sveta rudnika in predsednik upravnega odbora rudnika v mandatni dobi 1952-1953. Nasploh je bil znan kot zelo dober delavec in aktivist.)
9. Mara FLORJANČIČ (Kolikor se spominja Ernest Krump, je delala v tajništvu RLV, dokler se z možem nista preselila nekam v Bosno.)

10. Karel ZLODEJ (Najprej je bil jamski kopač, potem strelec v našem rudniku. Še živi, v Velenju. Dokler je še delal, je bil nekaj časa tudi tajnik rudniškega sindikata in nasploh zelo aktiven v družbenopolitičnem življenju. V prostem času pa se je rad ukvarjal tudi z ribištvom.)
11. Luka MATIJEVIČ (Še živi, v Velenju, v Kidričevi ulici. Bil je rudar. V Velenje je prišel iz Bosne. Je poročen, ima dva sina in hčerko.)
12. Filip LESNJAK (Še zdaj, ko je v pokoju, je zelo znan in prizadeven družbenopolitični delavec; zlasti v občinski organizaciji ZZB NOV Velenje. V RLV je bil več let sekretar organizacije zveze komunistov. Bil je tudi v partizanih. Veliko je tudi udarniško delal pri izgradnji Velenja.)

DRUGA VRSTA

1. Martin Hajsinger (Rudi Kortnik misli, da je bil v RLV nekaj časa tudi predsednik sindikalne organizacije, drugače pa je bil kopač ne čelih. Rudaril je

nju; je pa precej bolan. V RLV je bil najprej kopač, potem pa strelec - ve povedati Lojze Ojsteršek.)

9. Alojz URANJEK (Šembričan. Ne živi več, bil pa je skladiščnik v jami.)
10. Jože MEH (Ne živi več; še ni dolgo, ko je umrl. Dolga leta je vodil elektro delavnico in potem elektro obrat ESO, prej pa je bil električar. V mandatnem obdobju 1958-1960 je bil tudi predsednik delavskega sveta RLV.)
11. Avgust VRABIČ (Še živi, v Velenju. Bil je jamski poslovodja, ki je imel vedno tudi za druge v žepu "čik". Zelo rad se je tudi šalil. Znan je bil še po tem, da si je pobril tudi lase, kadar si je obril brado.)
12. Ivan JEVŠENAK (Opravljal je kleparska dela. Še živi, v Pesju.)
13. Matevž OREMUŽ (Domačin. Ne živi več; še ni dolgo, ko je umrl. Bil je jamski nadzornik. Iz njegove mladosti je znana anekdota, da je, ko je bil še pastir, nekoč v cerkvi zadremal in potem, ko je

tudi v Franciji, odkoder je takoj po vojni prišel tudi v naš rudnik, skupaj s Sovincem, ki pa ne živi več. Hajsinger si še sedaj, ko je v pokoju, ne dá miru, temveč honorarno dela nekaj ur dnevno kot receptor v zgradbi skupščine občine Velenje.)

2. inženir ČUK (Iz Velenja je odšel že pred leti, v rudniku pa je bil vodja gradbenega obrata.)
3. Avgust FIŠER (Več o tem članu sveta nismo zvedeli.)
4. Zdenko FURLAN (Več o tem članu sveta nismo zvedeli.)
5. Valter DEMŠAR (Upokojil se je ob nastanku REK Velenje, pri rudniku pa je vseskozi delal v komerciali, večinoma pri poslovnih delih. Bil je tudi eden od prvih odbornikov nogometnega kluba RUDAR Velenje.)
6. Ivan SKAZA (Ne živi več. Najprej je bil frizer, potem pa kopač v našem rudniku.)
7. nepoznan
8. Adolf BERLOŽNIK (Še živi, v Šmartnem pri Vele-

duhovnik pri obredu zaklical "Oremus", prestrašen skočil na noge, rekoč: "Tukaaaj!")

14. Franc SEŠEL (Več o tem članu sveta nismo zvedeli.)
15. Ivan PIRNAT (Še dela v RLV; strojnik izvoznega stroja v Prelogah je, stanuje pa v Pesjem.)
16. Alojz NOVAK (Tudi še dela v RLV; je kot Pirnat strojnik izvoznega stroja, vendar ne v Prelogah, ampak v Škalah. Stanuje pa za velenjskim gradom.)
17. nepoznan
18. nepoznan

TRETJA VRSTA

1. Slavko JEVŠEVAR (Če mislimo pravega, še živi, ima hišo v zgornjem delu Velenja, proti jezeru. Dolga leta je delal v jami in še zdaj, ko je v pokoju, ne miruje; na skrbi ima urejanje zadev v zvezi z vrtačkarstvom na rudniških zemljiščih.)
2. Jože PEROVEC (Bil je ključavničar. Ne živi več.)

3. REBAC, ime nepoznano (Ne živi več.)
4. Franc DOBNIK (Bil je jamski nadzornik. Še živi, v Pesju. Je tudi še zelo aktiven, v krajevni skupnosti in v tamburaškem orkestru Pesje.)
5. Jože PODPEČAN (Rudi Kortnik pravi, da je to Jože Podpečan, ki zdaj živi v Pesju in je bil nazadnje poslovodja zračnja v jami, prej pa jamski nadzornik. Torej ni to Jože Podpečan, o katerem je govor v prispevku učenke Romane Cafuta iz OŠ Miha Pintar-Toledo na strani 6 te številke Rudarja. Ali pa?)
6. Avgust RAK (Bil je mizar, ki se je invalidsko upokojil in še živi, v Velenju.)
7. Rafael REDNAK (Verjetno!)
8. nepoznan
9. Franc ZUPANC (Verjetno!)
10. Jakob GRČAR ("Naš Jaka", o katerem je pisal Lojze Ojsteršek v tretji letošnji, prvomajski številki Rudarja.)
11. nepoznan
12. Franc KOS (Še živi, nekje pod Roglo, doma pa je iz Vitanja. Bil je kopač v jami. Pri izvozu iz jame so mu baje rudarji radi nagajali z oponašanjem kosa.)

ZADNJA VRSTA

1. MEŽA, ime nepoznano (Domačin iz Stare vasi. Še živi. Bil je zidar pri rudniškem gradbenem obratu.)
2. Franc KORTNIK (Še živi, v Podgorju pri Pesjem. Bil je zidar pri jamskih sanacijskih delih.)
3. Avgust GRUBER (Verjetno!)
4. Franc SOVINČ (Ne živi več; kolikor smo še zvedeli o njem, pa smo zapisali že pri Martinu Hajsingerju. K temu dodajmo le to, da je bil znan sindikalni delavec.)
5. PLAZL, ime nepoznano (Verjetno!)
6. Adolf OŠTIR (Bil je kopač v jami. Še živi, v Velenju. Dolga leta je pel pri "Kajuhu". Bil je tudi v partizanih.)
7. Franc RESNIK (Bil je skupinovodja kopačev pri poglabljanju jaškov. Še živi, v Bevčah.)
8. Ernest KRUMP (Bil je kovač v kovaško-mehanični delavnici. Zdaj je v pokoju in živi v Velenju. Sodeloval je pri ustanavljanju nogometnega kluba RUDAR Velenje in tudi igral pri njem; bil je vratar.)
9. Mravljak HUBERT (Bil je jamski nadzornik, potem poslovodja pri pripravah v jami in v mandatnem obdobju 1956-1958 tudi predsednik delavskega sveta RLV. Živi v Šmartnem pri Velenju. Še zelo aktiven je tudi v pokoju; je predsednik velenjskega društva upokojencev, sodeluje pa še tudi drugod.)
10. Franc ČEKON (Še živi, v Velenju. Bil je čevljar v rudniški čevljarji delavnic.)
11. BRLIZK, ime nepoznano (Domačin iz Škal. Nепреkinjeno je delal v zunanjih obratih rudnika.)

Po podatkih Rudija Kortnika, Ernesta Krumpe, Ivana Avberška, Marice Močilnik in Lojza Ojsterška, ki pa - kot so dejali - morabit niso vsi povsem točni.

Uredništvo

J. Aljaž

P. Kramer

J. Ramšak

V. Sever

E. Pušnik

M. Lavrič

Predsedniki delavskih svetov v našem kombinatu v sedanji mandatni dobi

DO RLV - Jože ALJAŽ (predsednik komisije SDK, to je samoupravne delavske kontrole, Janez VRBNJAK)

- TOZD J. Preloge - Jože KOVAČIČ (predsednik komisije SDK Jože ČEPIN)
- TOZD J. Pesje - Avgust UMEK (predsednik komisije SDK Vili ROMIH)
- TOZD J. Škale - Alojz ŽOHAR (predsednik komisije SDK Martin FELICIJAN)
- TOZD J. mehanizacija - Ivan HLIŠ (predsednik komisije SDK Milan KOREN)
- TOZD J. transport - Hinko KORELC (predsednik komisije SDK Janez VRBNJAK)
- TOZD Priprave - Franc KRIŠTOF (predsednik komisije SDK Dane VERBOVŠEK)
- TOZD Jamske gradnje - Franc PLANINC (predsednik komisije SDK Edo MEŽNAR)
- TOZD Klasirnica - Vinko BASTELJ (predsednik komisije SDK Franc ROŠKAR)
- TOZD Zunanja dejavnost - Franc DEBERŠEK (predsednik komisije SDK Ivan KOLAR)
- TOZD Gradbena dejavnost - Alojz PRISTOVŠEK (predsednik komisije SDK Ivan JEZERNIK)
- TOZD Mizarska dejavnost - Jakob DRAVŠNIK (predsednik komisije SDK Alojz BLATNIK)
- Dsk Zračenje - Karel VERDNIK (predsednik komisije SDK Franc BRINOVŠEK)
- Dsk Kopalnica - Ladislav RIHTER (predsednik komisije SDK Albin GROBELNIK)
- DSSS DO RLV - Marjan TAMŠE (predsednik komisije SDK Primož STRNIŠA)

DO TEŠ - Peter KRAMER (predsednik komisije SDK Ivan KOROŠEC)

- TOZD TEŠ I - Franc ROGAN (predsednik komisije SDK Emil SREBOTNIK)
- TOZD TEŠ II - Janko SELAN (predsednik komisije SDK Ivan RAKARIČ)
- TOZD Vzdrževanje - Miran ZAGER (predsednik komisije SDK Drago ĐUROVIČ)
- TOZD Inženiring - Ratibor RADENKOVIČ (predsednik komisije SDK Franc ZAKERŠNIK)
- Dsk DPG - Sabina PODVINŠEK, vendar ne predsednica delavskega sveta, temveč zbora delavcev delovne skupnosti, ker ta šteje manj kot 30 delavcev in ji zato po zakonu ni potreben delavski svet (Predsednik komisije SDK nam še ni znan.)
- DSSS DO TEŠ - Jaroslav VRTAČNIK (Predsednik komisije SDK nam še ni znan.)

DO ESO - Jože RAMŠAK (predsednik komisije SDK Ivan HRANJEC)

- TOZD Strojni obrati - Jože VELER (predsednik komisije SDK Rafael KOPITAR)
- TOZD Elektro obrati - Vlado LESJAK (predsednik komisije SDK Karel ROŠKAR)
- TOZD VTO - Franc ČEH (predsednik komisije SDK Ivan HRANJEC)
- TOZD KKO - Anton KOLAR (predsednik komisije SDK Zvone GMAJNER)
- DSSS DO ESO - Erika ZAKERŠNIK (predsednik komisije SDK Franc BLATNIK)

DO Plastika - Vojko SEVER (predsednik komisije SDK Mirko SUŠNIK)

I. Maze

L. Šturm

F. Bastl

D. Bahun

A. Draž

J. Vrbnjak

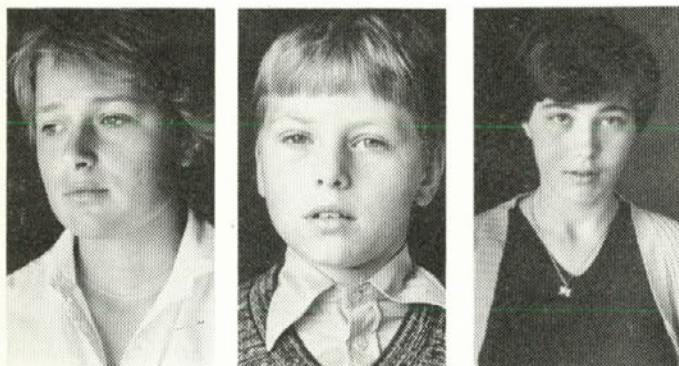

Prispevki mladih iz šol v naši občini

Zdenka Slatinek: SREČNO RUDAR

Opazujem te. Tvoj pogled je uprt vame, kot bi hotel govoriti. Oči se ti svetijo kot dva plamenčka sredi noči. Ta noč pa je tvoj obraz - mehka in topla črnina. Iz za težke čelade ti uhajajo prameni las, zlepljeni od znoja in črnega prahu. Na čeladi ti sedi svetilka. Zaradi nje si videti kot kresnica, ki se nenehno giblje, ki želi narediti več, vedno več. Poteze ob ustih so trde, skoraj neizprosne. Tudi svet, v katerem delaš, je takšen. Od njega se vedno znova učiš, obenem pa ga želiš spremeniti v dobro ljudem.

Zgodaj zjutraj prihajaš na delo. Tvoja postava je sklju-

Od leve proti desni: Zdenka SLATINEK (gimnazija Velenje), Danilo PUNGARTNIK (osnovna šola Plešivec) in Romana DVORJAK (OŠ XIV. divizije)

- - -

- TOZD Plastični izdelki - Peter LESJAK (predsednik komisije SDK Ignac JAKOB)
- TOZD KIG - Bojan ČAMPA (predsednik komisije SDK Rajko PUNGARTNIK)
- DSSS DO Plastika - Stanislav GRUBER (predsednik komisije SDK Rozika PETREJ)

DO Avtopark - Engelbert PUŠNIK (predsednik komisije SDK Ivan BOŽIČ)

DO TISK - Mitja LAVRIČ (predsednik komisije SDK Jožica ZAVRŠNIK)

DO EFE - Ivan MAZE (predsednik komisije SDK Slavko MRAVLJAK)

DSK AOP - Boris LISAC, vendar zaradi razlogov kot pri DSK DPG v DO TEŠ predsednik zbora delavcev (predsednik komisije SDK Franc MARŠNJAK)

DSK Družbeni standard - Ljudmila ŠTURM (predsednik komisije SDK Erika MEH)

DSK Zavarovanje - Franc BASTL (predsednik komisije SDK Vinko BAKULA)

DSSS SOZD - Drago BAHUN (predsednik komisije SDK Ivo KADLIČEK)

SOZD REK Velenje - Anton DRAŽ (predsednik komisije SDK Janez VRBNJAK)

OPOMBA • DO = delovna organizacija, DSK = delovna skupnost, DSSS = delovna skupnost skupnih služb, DPG = Družbena prehrana in gostinstvo, VTO = Vodovodno-toplovodni obrati, KKO = Krovsko-ključavničarski obrati, AOP = Avtomatska obdelava podatkov

čena, široka ramena dajejo videz utrujenosti. Ko stopiš iz kletke globoko spodaj pod zemljo, pa ti telo vzva lovi. Mišice se napnejo, kot bi hotele vsak hip počiti. V očeh se ti prižge še ena luč. V tem prostranem kra ljestvu se počutiš neomajen vladar. Tvoja jeklena pos tava postane močna in silna od ponosa na samega sebe.

Ure tečejo, in tone premoga prihajajo na dan. "Sreč - no!" doni ob odhodu. Srečno tistim, ki te bodo zame njali, ki bodo delali dalje, da črna reka, ki vre na dan, ne bi usahnila. V tem SREČNO pa je tudi izraz tovariš tva in človeške topline.

Ko odhajaš z dela, si zopet čisto navaden človek. Za preš se vase in hitiš domov. Množica ljudi te zajame, postaneš del nje. Ti si njeno srce, ki tam doli pod zemljo glasno utripa. Ti si motor, ki daje življenjsko moč in energijo. Svetla lučka si, ki nam sveti dan in noč.

Mladi znamo ceniti tvoj trud in napor pri delu. Vemo, kaj pomeniš vsej naši družbi, zato - hvala ti!

V imenu vseh pa ti bi rada rekla še: "Srečno! Srečno, ko greš v rudnik. Srečno, ko si v črni jami. In sreč - no, ko se vračaš iz nje..."

Danilo Pungartnik: RUDAR

Živim v vasici blizu Velenja, lepega rudarskega mes ta. Velenje obdaja prelepa narava s polji in gozdovi, polnimi ptičjega petja. Travniki so posuti z raznobar vnimi cveticami. Opazujem čebele in pisane metulje, ki se spreletavajo s cveta na cvet, in vdihavam čist zrak, ki ga tu ne manjka. Vesel sem, da je pri nas zrak čist, kajti tega so najbolj potrebni naši rudarji. Saj rudarji delajo po 8 ur globoko pod zemljo in tam vdihavajo slab zrak. Iz jame pridejo izmučeni in pre poteni. Le prav malo vidijo lepote narave, saj se po napornem delu komaj odpočijejo.

Vsak dan lahko opazujem, kako naporen je rudarski po klic, saj rudarji so naši sosede, moji strici, rudar pa je tudi moj očka. Večkrat sanjam, da sem rudar tudi jaz. Peljeva se z očkom z avtobusom in se potem preoblečeva v veliko sivo bluzo in hlače. Izbiram, kaj naj vzamem danes za malico. Naj vzamem klobase ali konzerve ali morda rolado? Natočim si v čutarico ča ja, in že se z dvigalom spuščam z drugimi globoko pod zemljo. Takrat pa me pokliče mama in pravi: "Vstani in v šolo!" Zbudim se in zavem, da so bile le sanje, da se je očka peljal v jamo brez mene.

Rudarjenje je res težak poklic. Poklic, ki ga znamo premalo ceniti. Rudar gre na delo vesel, ne ve pa, ali bo nazaj prišel zdrav ali ne, saj v jami prežijo nanj mnoge nevarnosti.

Vedno rad z veseljem poudarim, da je moj očka rudar, da je med tistimi, ki se trudijo, da bi svoj poklic, če pravje tako težak, dobro opravljali.

Romana Dvorjak: MOJ OČE JE RUDAR

Mnogo je rudarjev, ki delajo zelo globoko pod zemljo. Med njimi je tudi moj oče. Delo, ki ga opravljajo ru darji, je težko in naporno. Večkrat katerega doleti tu di nesreča. Oče mi o tem in delu v rudniku nasploh po

pogosto pripoveduje.

Na delo se moj oče odpelje ob 5.20 zjutraj, domov pa pride ob treh, včasih tudi ob štirih; navadno zelo utrujen.

Zjutraj, ko pridejo rudarji na delo, se preoblečejo v delovne obleke in preobujejo. Nato gredo z dvigalom v globoko jamo. Tam odkopavajo premog, ki se imenuje lignit. Imajo tudi malico, ki jo dobivajo na bloke. Oče mi večkrat prinese kaj malice.

Rudarji imajo tudi kopalnice, da se lahko do čistega umijejo po delu, med katerim se zelo preznojijo in umažejo.

Vsi rudarji imajo na glavi čelado in na njej svetilko, ki jim sveti pri delu v jami.

Rudniški delavci imajo tudi zunaj zelo veliko dela. Zunanje delo lahko opravljajo tudi zelo mladi fantje, ki v jami še ne smejo delati, saj delo pod zemljo je le za izkušene in starejše delavce.

Plače rudarjev so še kar lepe. Če bi jim pri delu ne pomagali stroji, bi bile precej slabše.

Vsak dan se vozimo mimo rudnika v šolo. Z razredom sem si rudnik že tudi ogledala, zato vem, kaj se v njem dogaja.

Naš rudnik se imenuje Rudnik lignita Velenje. V njem odkopavajo premog tudi pod Družmirjem, zato se ta kraj ugreza, v ugrezninah pa nabira voda.

Vsem rudarjem želim veliko delovnih uspehov brez nesreč. Svojemu očetu želim to še posebej.

Majda PODVRATNIK,
OŠ XIV. divizije

MOJ OČE
JE RUDAR

Moj oče je zaposlen v REK Velenje. Dela v jami VZHOD, delu jame Preloge; pri transportu. Vsak dan se odpravi na delo že zgodaj zjutraj, ko še mi spimo. Vrne pa se ob dveh popoldne. Ko se nakosi, gre navadno malo počivat, ker je utrujen.

Rudarji - tudi moj očka - so v jami zelo zaščiteni. Imajo trpežno obleko. Obuti so v nepremočljive in močne čevlje ali škornje. Na glavah nosijo čelado s svetilko. Za naporno in težko delo morajo imeti obvezno tudi rokavice. Nekateri nosijo s seboj tudi ročno svetilko.

Moj očka dela v rudniku že 12 let.

Očka zelo spoštujem in imam rada. Upam, da bo še dolgo tako pridno vztrajal pri tako težkem delu.

Romana CAFUTA,
OŠ Miha Pintar-Toledo

MOJ STRIC - RUDAR

Pogostokrat slišim, da je rudarski poklic zelo težak in nevaren. Res je, so pa pri njem tudi lepi primeri tovarištva. Vsakdo rad pomaga vsakemu. Rudarji so že od nekdaj veljali za najboljše tovariše.

Naš rudnik je po vojni doživel velik razvoj. Z uvedbo sodobne rudarske tehnike je postal znan po vsej naši domovini, znan pa je tudi po drugih državah.

Jože Podpečan je moj stric. Takoj po vojni je začel delati v rudniku lignita Velenje. Takole mi je pripovedoval:

"V rudniku sem začel delati 1945. leta. Moral si dati prošnjo za sprejem na delo, in če si bil zanesljiv, so te sprejeli, če ne, pa ne. Prvo leto sem delal v zunanjem obratu, naslednje leto pa sem šel v jamo in sem tam delal do upokojitve.

Ob vhodu v škalsko jamo je plošča, na kateri je letnica odprtja rudnika in ime človeka, ki ga je odprl," je nenkrat presekal pripoved, se malo zamislil in potem nadaljeval:

"V rudniku takoj po vojni nismo imeli strojev. Vse smo delali ročno, le vrtali smo s strojem. Obleko smo morali nositi od doma, prav tako obutev in malico. Na dvorišču smo imeli zasilno kopalnico, da smo se lahko umili in očistili. Zrak je bil v jami slab. Bila je huda vročina, čeprav smo imeli ventilatorje. Zdaj je vse boljše. Nobeden izmed zdajšnjih rudarjev ne ve, kaj se pravi biti rudar v takih razmerah. Bil sem v rudniku prva leta po vojni, in vem, kaj je to. Šestnajstkrat sem bil tudi udarnik v jami.

V glavnih progah smo imeli električne luči, po stranskih pa smo si svetili z bencinskimi svetilkami. Bencinske svetilke so bile takrat zelo pomembne in najbolj varne. Po tem, kar ti je pokazala taka svetilka, si se moral ravnati. Zdaj imajo za merjenje količine nevarnih plinov v jamskem ozračju interferometre.

Razmere so se iz leta v leto izboljševale. Leta 1950 smo že dobili prve stroje. Po letu 1960 smo dobili tudi malico. Večkrat se je zgodilo, da nisi imel časa pojediti malico. Jedel si takrat, ko si imel čas. Zaradi malice delo ni smelo zastati.

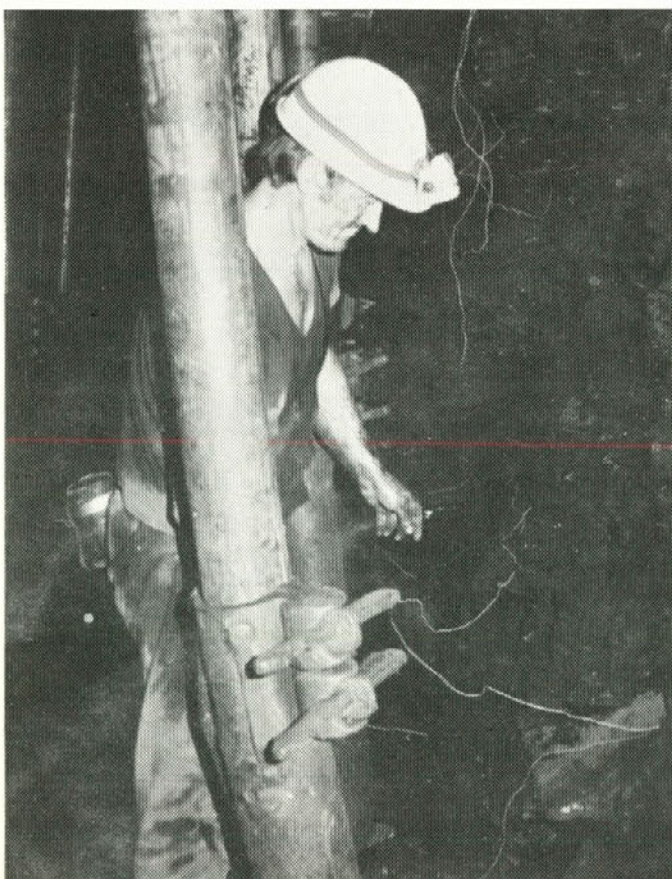
Večkrat sem bil tudi v nevarnosti. Nekoč je tovariša zasulo. Prihiteli smo k njemu, da bi ga rešili izpod prsti in peska. Bil je močno zasut. Nikakor nismo mogli do njega, potem pa sem jaz šel z glavo naprej skozi pesek, in kopal, kopal z rokami. Končno sem prišel do njega. Zgrabil sem ga za nogo in ga potegnil ven.

ZGORAJ: "Zdaj imajo za merjenje količine nevarnih plinov v jamskem ozračju interferometre."

SPODAJ: strelec pri povezovanju priključkov električnih detonatorjev (Posnetek je z enega od čel v jami Pesje.)

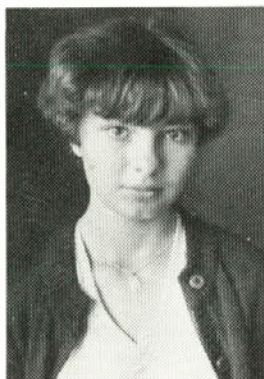
Imel sem srečo, lahko bi zasulo tudi mene...

Stari rudarji so imeli navado, da so 'zafrkavali' mlajše in novince. To pa so storili na tak način, da jim je vodja rekel, naj gredo v neki drug rov po 'ponkleše'. Šel je, in ko je prišel tja, so mu tam naložili toliko reči, da jih je komaj nesel. Ko je prišel nazaj k vodji, mu je ta rekel: 'Ja, kaj si pa prinesel? Nesi to nazaj!' Potem je pa revež prenašal in prenašal te reči, da je bil čisto onemogel.

Zadnjih 14 let sem bil strelec. To je zelo odgovorna naloga. Bil sem odgovoren za vse ljudi, ki so bili v moji bližini, in seveda za samega sebe. Kljub skrbi za varnost pa sem marsikaj doživel. Dvakrat sem si zlomil tudi nogo.

Leta 1974 sem šel v pokoj. Veliko mojih tovarišev je pomrlo, s preostalimi pa se dobivamo in obujamo spomine."

Njegova pripoved se mi je zdela zelo zanimiva in rada sem ji prisluhnila. Predstavljam si strica, kako umazan in črn prihaja iz jame in kako iz njegovih oči sije ponos, da koplje naše podzemsko bogastvo in s tem koristi sebi, svoji domovini in svojim otrokom.

Sonja TIČ,
OŠ XIV. divizije

MOJ OČE
JE RUDAR

Moj oče je rudar. Dela v rudniku. Vsako jutro mora vstajati pred šesto. Domov se vrača ob dveh. Vedno si želim, da ne bi prišlo do kakšne nesreče. Vem, da imajo rudarji naporno delo. Moj oče dela globoko pod zemljo. Večkrat mi pove, kaj je pri delu doživel.

Ko pride domov, je izmučen. Najprej se naje, potem gre počivat. Ko se spočije, meni in sestri pregleda naloge in pravi, da se morava še učiti. Vedno ga ubogava. Včasih mu tudi malo ponagajava in tako hitro mine čas, ko je popoldne prost.

V jami se dogajajo nesreče. Tudi moj oče jo je doživel. Imel je že dve nezgodi in po eni ostal invalid. Marsikateri rudar pa ni preživel nezgode. Zato se mi rudarji smilijo.

Rudarji imajo tudi svoj praznik. Ta praznik se imenuje DAN RUDARJEV. Praznujemo ga 3. julija. Želim si, da bi oče lahko še naprej delal kakor doslej.

Vsem rudarjem želim SREČNO!

Mojca SVOLJŠAK,
gimnazija Velenje

V JAMI SI IN
V TEBI JAMA ŽDI

Kot oglje črne tvoje so oči
in blesk svoj zgublajo v temi.
In prah, ki lepi se na tvoje obrvi,
svetlobo skriva za očmi.

Ti vaje si v temi videti
puhteči žar v rudi premogovi,
naravno moč občutiti
in sile njene rušiti.

Zasekač, ki v zamahih tvojih rok ječi,
trga premogove vezi.
V njih je milijonov let
vkovana kri dreves,
ki vse jamske dni
žgejo te v dlani.

Korenine tvoje v jamo segajo
in slo po rušenju vate vlivajo.
A ne moreš biti brez teh korenin,
kakor brez vode ne more biti mlin.

Veš, da moraš iz svetlobe iti vanjo,
pa čeprav zaradi kruha le
navezal si se nanjo,
pa čeprav zato le,
da opravljaš dobrodušno delo,
pa čeprav zato le,
da pomirjaš svojo dušo.

Prijemlješ grudo rjavo,
mlinčiš v prah jo
in med zobmi jo melješ,
iz duše svoje ven jo pljuješ
in od sebe stran jo mečeš.

A te zopet zvabi trhel vonj,
da ga poljubil bi
in nadihal se ga še za nekaj ton.
Pred ljudmi potem ponosen rekel bi:
"V življenju mojem to že več kot stoti je vagon."

PORTRETI NAŠIH DELAVCEV

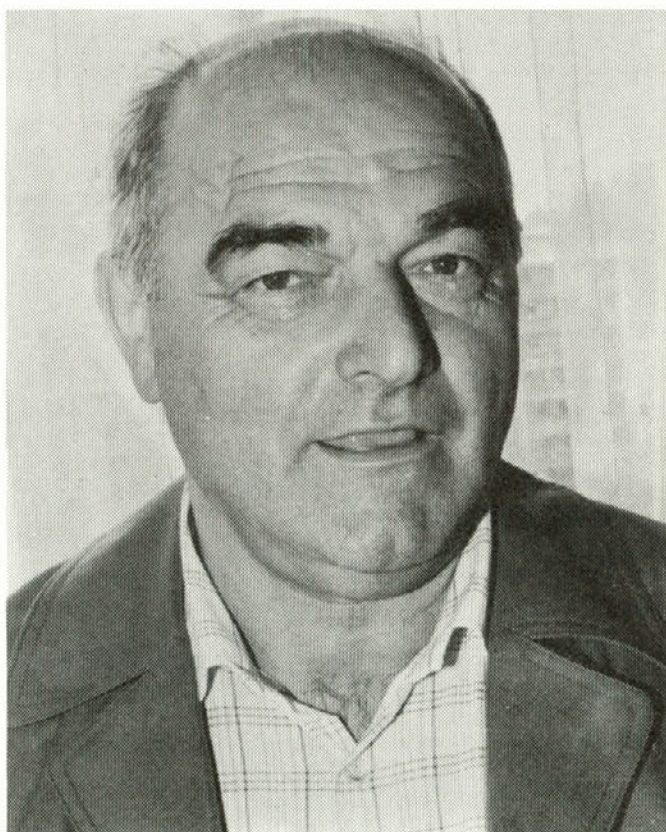
Albin MEDVED,
socialni delavec v skupnih
službah naše sestavljene organizacije

Velik je in močan. Kar vidim ga, kako s posodo za
olje hodi okoli zelene dizelske lokomotive in maže
ležaje. V osebne vagone medtem vstopajo potniki in

marsikateremu se pogled ustavi na visoki, plečati pos-
tavi moškega, ki postaja ob dizlovki. Prenekateri se
spomni nanj tudi potem, ko železniška kompozicija že
drvi med hribi in polji od postaje do postaje. Danes
prevažata ljudi iz Ljubljane v Maribor, jutri bo stroje v
Novi Sad, od tam pa bo naložena z žitom odhitela spet
nazaj proti Sloveniji. Albin pa bo od postaje do postaje
z nasmehom - tem večnim gostom na svojem obrazu -
odzdravljaval postajnim načelnikom, kontroliral delova-
nje naprav in s pogledom sledil neskončnim trakovom
železniških prog pred lokomotivo. Srečen in zadovoljen
bo, kot le malokdo...

Takšno bi bilo življenje Albina Medveda, socialnega de-

lavca v skupnih službah našega kombinata, če bi se
uresničile njegove otroške želje. Vendar takrat, tisto
zadnje desetletje pred drugo svetovno vojno, ko je Al-
bin doraščal - najprej v Zavodnjah in potlej v Šentflor-
janskem grabnu, kamor se je preselil z očetom, ma-
mo ter sedmimi bratci in sestricami - so bile te njego-
ve želje le lepe sanje. Namesto v uk na železnico ga je
oče, mizar po poklicu, poslal služiti k stricu, kjer je
za hrano in nekaj stare obleke delal celo leto na kmeti-
ji, potem pa se je, še ne sedemnajst let star, odpravil
za delom v Petrovče. Tu je pri Tržanu, gostilničarju in
prevozniku, Albin začel s konjsko vprego prevažati glī-
no z železniške postaje v Petrovčah do tovarne keramič-
nih izdelkov v Libojah.

V Petrovčah in pozneje v Zabukovici, kjer je začel de-
lati v rudniku rjavega premoga, se je zelo hitro srečal

z napredno proletarsko mislijo. Prirojena vedrina in pronicljiv odnos do vsakdanjih problemov sta mu omogočila hitro zblizanje s prekaljenimi zabukovskimi komunisti. Ti so mladega Albina vpeljali v razredni boj, tako da je bil Albin ob začetku vojne z ideološkega vidika že izoblikovan človek, ki je dobro vedel, kaj pomeni okupacija naše dežele. Spričo tega se je kaj kmalu odločil tudi za borbo, ki jo zmorejo le najbolj prekaljeni ljudje: postal je obveščevalec!

"Težaško delo v rudniku in obveščevalne naloge, ki so mi nalagale veliko poti v prostem času - vse to me je včasih hudo izčrpalo. Nekaj tudi zavoljo tega, ker je ta dvojna vloga, ki sem jo moral igrati, pomenila zame veliko psihično breme. Okupatorske oblasti so me, recimo, preskušale z nastavljanjem petokolonašev, ki so me spraševali po partizanih. Spomnim se, da sem trikrat ali štirikrat moral take nastavljenice 'prepričevati', da ne vem, kje so. Nekajkrat pa sem jih hotel celo 'prijavljati' pristojnemu orožništvu," mi odsotno pove Albin o svojih izkušnjah iz dni, ko je bil obveščevalec, in se smehlja predse.

Kljub vsej njegovi previdnosti pa je okupator končno le zaslutil, da je obveščevalec. Vendar še preden se je o tem lahko prepričal, je Albin že odšel v partizane.

Spomladi štiriinštiridesetega leta je prišel na kurirsko postajo TV 24, ki je delovala med Mrzlico, Kalom nad Hrasnikom in Gornjo Rečico, že jeseni pa so ga poklicali v štab 3. relednega sektorja za Štajersko, kjer je postal komandir zaščitne čete. Svobodo je dočakal v Mariboru, kamor je prišel kot eden izmed osvoboditeljev, demobiliziran pa je bil šele leto dni pozneje.

"Bil sem pripadnik enot vojske državne varnosti," razlaga Albin, "zato je bilo prva leta po osvoboditvi za nas še veliko dela. Kljub temu pa sem se leta 1946 kot bivši rudar vrnil v Zabukovico in tu rudaril do pozne jeseni tega leta, ko so me poslali v Ljubljano na tečaj za partijske inštruktorje."

Po vrnitvi iz Ljubljane je odšel v Celje, kjer je prevzel naloge partijskega inštruktorja pri okrajnem komiteju KPS Celje, nekaj mesecev zatem pa naloge predsednika okrajnega sindikalnega sveta Celje. Nato je leto dni obiskoval šolo za sindikalne delavce v Beogradu in se po njej zopet vrnil na staro dolžnost v Celje.

Pomembne odgovornosti in naloge, ki jih je Albin sprejemal in uspešno opravljal vse do začetka 1957. leta, so dobile skoraj neverjeten epilog - pred sodiščem. Albin Medved o tem obdobju takole pripoveduje!

"Kot predsednik okrajnega sindikalnega sveta sem bil v začetku 1957. leta vmešan v neracionalno izkoriščanje tedanjega tako imenovanega 'črnega fonda', ki bi ga danes lahko primerjali s sredstvi za reprezentanco v nekoliko večji delovni organizaciji. V resnici jaz teh sredstev nikoli nisem porabljal, zato tudi nad njimi nisem imel pregleda. Za porabo teh sredstev se preprosto sploh nisem zanimal, čeprav je v tistem obdobju, ko je bila obnova naše porušene domovine v največjem razmahu, bilo razmetavanje kakršnegakoli družbenega denarja izredno težak prestop - in za tak prestop so me obdolžili. V začetku tem obtožbam sploh nisem posvečal nobene pozornosti. To sem storil šele takrat, ko so proti meni uvedli disciplinski postopek,

me prijavi sodišču in na sodišču obravnavali... Bil sem pač preveč pošten in preveč sem zaupal ljudem, da bi med sojenjem mislil na kaj drugega, kot na to, da sem žrtev pravniške zmote. Vendar ta 'zmota' me je veljala tri leta zapora...

Šele v Radečah, Mariboru in Rogozi pri Mariboru, kjer sem odsedel svojo kazen, sem začel spoznavati, da za mojo obsodbo stojijo mračne sile nastajajočega birokratizma, ki se mu mlada država ni znala upreti do volj uspešno. Še najtežje pa je bilo spoznanje, da so me v zapor pahnili pravzaprav nizkotni interesi mojih dovcerajsnjih sodelavcev in prijateljev, ki so se ustrašili moje politične trdnosti, ki je izvirala iz tega, da sem z delavci bil vedno v vzornih odnosih."

Ob teh besedah se Albinova pripoved konča in prvič med pogovorom opazim na njegovem obrazu bridko zagrenjenost. Potem, čez čas, začne naštevati datume in imena, pojasnjuje obrobne dogodke, kar mi - vse skupaj - ustvari pred očmi zaokroženo podobo tragičnega razpleta. Njegovo čelo se zjasni šele potem, ko se spominja življenja v kazenskih zavodih, kjer je odsedel svojo kazen. V vodstvu kaznilnic je srečal mnoge stare partizane, s katerimi je še nedavno preživljal najtežje trenutke v borbi za svobodo.

"Ti tovariši so me poznali iz časov, ko smo pripadnost naši domovini vsak dan dokazovali pred strojničnim ognjem sovražnika," pripoveduje Albin, "zato so me sprejeli kot soborca in ne kot zapornika."

Kmalu po prihodu v zapor je Albin začel dobivati namige, da naj zaprosi za pomilostitev. Celo žena bi lahko napisala prošnjo namesto njega, vendar pa je bilo njegovo prepričanje v krivično obsodbo tako močno, da o tem sploh ni hotel razmišljati.

"Devetnajstletnega so me libojski komunisti pridobili za svoje ideje, ki so postale tudi moje, in ves čas sem bil od prvega nohta na nogi do zadnjega lasu na glavi trd bojevnik za našo - Titovo Jugoslavijo... Potem pa naj bi pisal prošnjo za pomilostitev; in to za zločin, ki ga nisem bil kriv," se razvname Albin. "Nikoli," pribije in potem utihne.

Minila so leta, in Albin je spet na prostosti. Spet mu ponujajo odgovorne naloge od tu in tam, vendar je sedaj v svoji odločitvi neomajen. Takole jo je pojasnil:

"V zaporu sem si rekel: 'Albin, nazaj v jamo pojdeš,' in sem šel!"

Poleti leta 1960 je prišel v velenjski rudnik, si opasal akumulatorsko svetilko, na glavo poveznil čelado in odšel naravnost na čelo, kjer je delal skoraj štiri leta. V tem času je prišlo v našem političnem sistemu do korenitih sprememb. Od teh je bila zlasti pomembna tista, ki je povzročila nadrobno obračunavanje s pojava birokratizma in tehokratizma. Nedvomno so ti kvalitetni vsebinski premiki v našem političnem življenju vplivali tudi na Albinovo odločitev, da je popustil nagovarjanjem takratnih vodilnih delavcev v delovni organizaciji RLV in pristal na premestitev v kadrovsko-socialno službo. Najprej je opravljal naloge referenta za invalidska vprašanja, zatem je postal vodja kadrovsko-socialne službe, od leta 1977 pa opravlja dela in naloge socialnega delavca v skupnih službah našega kombinata. Med njegovimi pomemb-

nejšimi nalogami so tiste, ki jih opravlja kot terapevt v eni izmed obeh skupin v okviru kluba zdravljenih alkoholikov, ki deluje v naši sestavljeni organizaciji. Pri svojem delu se drži načela, 'da lepa beseda lepo mesto najde'. Zato si je pri sodelavcih nabral velik krog prijateljev, ki ga spoštujejo kot človeka in delavca. Od tod izvirajo tudi njegove številne zadolžitve, ki jih opravlja v okviru naše sestavljene organizacije in na ravni širše družbenopolitične skupnosti.

Prostega časa naš Albin skoraj nima. Kadar pa si ga le utrga, si oprta nahrbtnik in odide v hribe; malo zaradi sprostitev živcev, največ pa zaradi narave, ki ga vedno znova očara s slikovito različnostjo. Včasih je bolj potreboval močne živce kot danes, vendar je navada na to vrsto sprostitev ostala v njem živa do današnjih dni. Pravzaprav pa je občasna sprostitev res najmanj, kar lahko zaželimo človeku, ki že štiri desetletja pošteno in zanesljivo opravlja svoje delo.

- bo -

Pesmi avtorja, ki ni hotel razkriti svojega imena. Na rob poslanim pesmim je zapisal le, da dela v našem rudniku - v jami, da se ob delu trenutno še šola in da se v prostem času, kolikor mu ga še ostane, zanima tudi za dela velikih pesnikov - in svojo poezijo, ker pač tudi on čuti potrebo po izpovedovanju svojih videnj in čustev v vezani besedi. K temu je pridal še, da naj pod njegove objavljene pesmi zapišemo kar "Perorez"... Mi pa pridajamo: "Perorez, toliko se nam le razkrij in predstavi, da boš za objavljene pesmi lahko dobil honorar, ki ti gre po pravilniku o našem glasilu RUDAR - Informator! /Uredništvo/

GRUDA

Gruda.

Za grudo

gre gruda po traku...

sad so znoja in truda...

po traku v peč.

Žareči plameni

se spreminjajo v luč.

Izmozgavaš se trideset let za to luč.

Svetloba tisočih sveč

pa sije nam vsem...

v jami

in zunaj.

Luč v jami je prašna,

mračna,

bleščeča,

boleča v križu...

Ugasne,

pa je že tema kot zid.

Ugasne,

ti zunaj

se odeneš čez glavo,

sladko zasmrčiš

in se zbudiš,

ko je svit.

MATEJEVA SMRT

Kam stopaš, Matej?

Si zmolil molitev k Barbari?

Vselej ne verjameš v srečo?

Tih si

kot drugi

na kletki obstal

in se spuščal v črno globino.

Kot drugi

smeje si založil čik.

Kot drugi

si v jamo prišel

brez zunanjih brig.

Na čelu pa, čuj!

za stojko se nekdo reži.

Kot drugi

košččenemu smehu se rogaš...

Pa ne danes, Matej!

Ne smej se ji danes,

starki koščeni.

Danes si njen

bolj kot vsi drugi.

Odluščila je starka

Mateju nad glavo

grudo veliko.

Njeno telo se je celo režalo.

Barba ni kosa založila

in sreča Mateja ni stran potegnila.

Močno telo je pod zruškom zmečkalo...

Kot drugi

stoje si se v jamo peljal,

zdaj pa tu si na kletki

ves bel obležal.

Verjamejo v srečo

in v Barbaro morda,

a vsakdo se zamisli,

ko med plamenoma

Mateja prepozna.

ČRNA MISEL

Kje si bil,

ti črni črnuh,

ti knapovski kruh-

skrit pod zemljo?

Kam si se skrila,

ti leseni lignit,

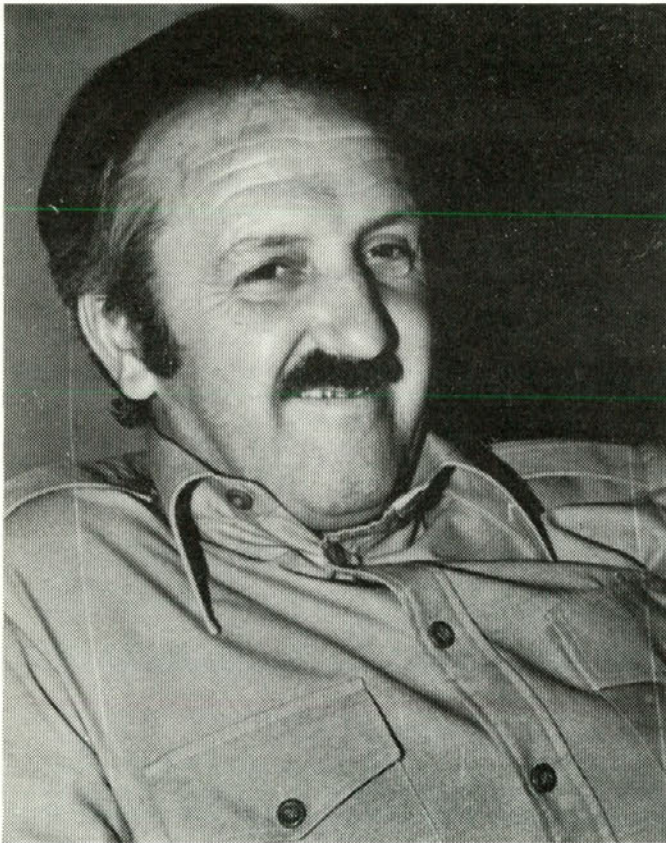
ti -

zahrbtnen in zvit...

našli te bodo!

Kdaj boš skopan?
 Ko pride ta dan,
 boš le še spomin,
 pepel boš in dim!
 Res,
 ko pride
 ta dan,
 ostane knap
 sam.
 Pogleda naprej,
 pogleda nazaj -
 ostane spomin,
 žuljav
 in
 siv.
 Kako bo poslej?

ZNOJ

Drobna kaplja znoja
 s premogom pride ven.

Žulj.

Kroca velika
 se v premoğu premika.
 Upognjeni križi,
 stisnjena luknja.
 Morda je moja,
 morda je tvoja
 kapljica znoja.

Trde dlani,
 temne poti -

sonce je zunaj,
 rumeno sonce.

Na sonce
 premog gre ven
 in drobna kapljica znoja.
 Žulj.
 Znoj.
 Morda je moj,
 morda je tvoj -
 naš premog,
 naš znoj.

- - -

Tvoja pot nas vodi k miru in dobroti,
 Iskrena mlada srca cilju bodo ostala zvesta,
 Tovarištva in bratstva žila je to cesta -
 Ostali bomo in hodili še naprej po tvoji poti!

PEROREZ

Zdravko VIDMAR, vodja čela v jami Preloge

Nekega zgodnjega pomladnega jutra v prvem vojnem letu so prišli. S puškinimi kopiti so razbili slabotno ključavnico na vratih in vdrli med speče. Otroci so se začeli v strahu jokati in prebujati. Starša sta iz predalov hitela zbirat potrebščine za pot, saj sta vedela, kaj pomeni zgodnji obisk surovih hlapcev nacizma. Vendar časa za pakiranje ni bilo. Napol oblečene, brez prave popotnice so jih strpali na kamione in jih odpeljali na hrastniško železniško postajo, od koder jih je vlak z drugimi izseljenci odpeljal neznanim krajem naproti...

- - -

To mi je najprej povedal o svojem življenju naš rudar Zdravko Vidmar, ki letos praznuje petindvajset let dela v jamah slovenskih premogovnikov. Njegovo družino je okupator med prvimi izselil na Hrvaško, in sicer v Čeralije pri Podravski Slatini. Na ta način je Vidmarjeva družina plačala prvi obrok kazni, ki si jo je po prepričanju okupatorja zaslužil oče Vidmar, zaradi dolgoletne pripadnosti hrastniškim komunistom.

"Prvi dve leti," pripoveduje Zdravko, ki mu je bilo ob začetku vojne sedem let, "smo še kar dobro živeli. Stanovali in delali smo na kmetiji - med ljudmi, ki so od prvega dneva naprej dokazovali, da smo del njihove družine. Oče je takoj po prihodu v Čeralije odšel v partizane in do konca vojne smo se videli samo še dvakrat. Medtem, leta 1943, se je zgodilo tudi to, da je vas, v kateri smo živeli, doletel napad ustašev, ki je pustil za sabo eno samo veliko pogorišče. Zgorela je tudi hiša naših dobrotnikov. Tako smo že drugič ostali brez strehe nad glavo..."

Vidmarjeva družina se je po tej nesreči vse tja do osvoboditve borila dobesedno za goli obstanek. Zdravko se danes spominja, da so neštetokrat spali v snegu, blatu in v najbolj obupnih trenutkih lakote jedli tudi bu-

kovo listje. Dva meseca pred koncem vojne so dobili še sporočilo, da je njihov oče kot komandant na čelu svoje brigade padel pri osvobajanju Podravske Slatine... Mati - danes ji je enainšestdeset let in živi v Dolu pri Hrastniku - varuje njegovo spomenico 1941...

Po osvoboditvi so se Vidmarjevi ušivi, raztrgani, in kar je bilo najhujše, zlomljeni zaradi očetove smrti vrnili v Dol pri Hrastniku.

"Mati ni imela niti toliko denarja, da bi nas prehranila," pripoveduje Zdravko, "zato me je poslala v rudarsko šolo v Hrastnik, kjer sem dobil vsaj obleko in bil sit. Po končanem šolanju sem ostal v hrastniškem rudniku še sedem let, jeseni leta 1960 pa sem se zaposlil v velenjskem rudniku."

V tem času je Zdravko spoznal tudi svojo življenjsko sopotnico, ki je prišla v Velenje dva meseca po njegovem odhodu iz Hrastnika. Poročila sta se v decembru leta 1960... Zdravko se prvih let, ki jih je preživel v Velenju, spominja takole!

"Čeprav so mi prijatelji in znanci - Hrastničani, ki so že delali v velenjskem rudniku - zatrjevali, da v Velenju ni težko dobiti stanovanja, je bila pot do njega vendarle dolga... Z ženo sva morala opraviti več kot tristo udarniških ur, da sva ga dobila. Dobra stran sodelovanja na teh množičnih akcijah, na katerih smo med drugim zgradili mestno kotalkališče in otroško igrišče, so bile možnosti za sklepanje novih poznanstev, slaba pa to, da so pomenile dodatno obremenitev po že tako in tako napornem delu v jami. Kljub temu danes mislim, da smo tista leta z udarniškim delom izredno veliko prispevali k podobi našega mesta, kakršna je danes. Škoda le," sklene Zdravko svoje razmišljanje o udarništvu in udarniških akcijah, "da ljudje v Velenju vse preveč pozabljajo na napore prve povojne generacije in marsikje neusmiljeno uničujejo sadove njihovega dela."

Zdravko Vidmar res lahko govori o napornem delu, saj že petindvajset let dela na čelih; zadnjih šestnajst let je opravljal dela in naloge vodje čela v zahodnem delu jame Preloge. Naporno delo, nekajkratne poškodbe v jami in grenka mladost so mu zapustili neizbrisne sledove. Že dalj časa ima težave s hrbtenico, zadnje čase pa mu nagaja tudi srce.

"Ko si mlajši," pripoveduje Zdravko, "resda še kar lahko preneseš napore, ki jih terja jamsko delo, vendar potem pridejo posledice, ki jih z leti vedno bolj občutiš. Danes so delovne razmere v jami prav gotovo veliko boljše, kot so bile pred leti, vendar pri delavcu, kot sem zdaj jaz, je telo že utrujeno in rado podleže boleznim že ob vsakem večjem delovnem naporu."

Vprašam ga tudi o tem, kako je zadovoljen s svojim osebnim dohodkom. Z njim ni zadovoljen. Takole pojasni svoje stališče o delitvi sredstev za osebne dohodke.

"Razlika med dohodkom rudarjev v jami in delavcev zunaj nje je še vedno premajhna. Na splošno gledano osebni dohodki rudarjev resda niso majhni, vendar brez jamskega dodatka so komaj kaj večji od osebne dohodke delavcev, ki delajo v drugih panogah. V tem kaže iskati tudi odgovor na vprašanje," meni

Zdravko Vidmar, "zakaj se tako malo ljudi odloča za delo v jami. Če se zavedaš tega neskladja," še prida, "pa je lažje razumeti tudi vse tiste - zlasti mlajše - delavce, ki pravijo, da se dandanes bolj spleča delati zunaj jame kot v njej."

V nadaljevanju najinega razgovora Zdravko naveže pogovor na nov sistem ocenjevanja osebne uspešnosti. Pri tem poudari, da so imeli tak način nagrajevanja že skoraj pred dvajsetimi leti - ne spominja se natančno, ali leta 1960 ali 1961 - vendar se ta oblika nagrajevanja ni obnesla in so jo ukinili. "Mislim," pravi Zdravko, "da je ocenjevanje osebne uspešnosti dober povod za začetek hudih nesoglasij delavcev v skupini. Prepričan sem namreč, da v skupini, v kateri dalj časa delajo isti delavci, ne more biti bistveno boljših in bistveno slabših delavcev. Samo skupina kot celota je lahko uspešna, ali pa ni, in tako je treba delavce v njej tudi nagrajevati."

- - -

Zdravku Vidmarju manjka do upokojitve le še tri leta delovne dobe. Potem ko bo še zadnjič prišel iz jame in se poslovil od "kameradov", bosta z ženo odšla v Gornjo Radgono - na njen dom, kjer sta si zgradila hišo. Jesen svojega življenja bo torej naš Zdravko preživel daleč proč od svojih stanovskih tovarišev in prijateljev, ki si jih je nabral v Hrastniku in Velenju. Za to, da se mu ne bi prepogosto stožilo po njih, pa bo poskrbel velik in obdelovanja tako željan vinograd, ki ga imata z ženo doma v Gornji Radgoni...

- bo -

Rozina PETREJ, stroškovna knjigovodkinja v skupnih službah delovne organizacije "Plastike"

Kljub temu, da je naša jubilarica - dvaindvajsetega junija letos je dopolnila trideset let delovne dobe - že prava Velenjčanka, saj v Velenju živi že skoraj dvajset let, ne more skriti, da je njena zibelka stekla pod Uršljo goro, v starem železarskem mestu Ravnah na Koroškem. Čeprav v njenem govorjenju skoraj ni več znakov, ki bi odkrivali značilnosti rojstnega kraja, pa pojoči govor z nekoliko narečno obarvanima "ojem" in "ejem" izdaja njeno pripadnost pokrajini, katere se Rozika, kot jo kličejo sodelavci in prijatelji, še vedno spominja z opaznim domotožjem.

Takole pripoveduje o zgodnji mladosti!

"Rodila sem se v letih, ko je Evropa z vso močjo drvela proti drugemu svetovnemu spopadu. Bila sem prvorojenka v delavski družini; oče je delal v ravenski železarni, mati pa je gospodinjala. Bili smo torej družina kot mnoge druge, ki so se tolkle skozi neusmiljeno življenje proletarcev. Začetka druge svetovne vojne in vojnih let se bolj medlo spominjam.

Po osnovni šoli - pravzaprav nižji gimnaziji, ki se je takrat končala še z malo maturo - sem se, to je bilo leta 1950, zaposlila v ravenski železarni... Nič veli-

kega in pomembnega, kot vidite, ni v tem zgodnjem obdobju mojega življenja," mi zaupa in doda: "Če ne upoštevam, da sem medtem dobila še bratca!" Potem najin pogovor malo zastane, ker se Rozika zazre skozi okno, kjer v daljavi za zgradbami temeljne organizacije "Kovinski izdelki in galanterija" bolj sluti kot vidi Uršljo goro...

Roziki Petrejevi njena mala matura ni omogočila pomembnejše zaposlitve, zato se je doma naučila strojepisja, da se je lahko potegovala za boljše plačano administrativno delo. Tako delo je dobila v oddelku za jekleno litino v ravenski železarni in pri tem delu je vztrajala vse do odhoda v Velenje.

"Protí koncu petdesetih let," pripoveduje Rozika, "sem spoznala svojega poznejšega moža, po rodu iz Raven,

vendar takrat že zaposlenega v Elektrostrojnih obratih RLV, ki so bili okrog 1960. leta še ekonomska enota rudnika... Poročila sva se namreč šele dve leti pozneje - to je bilo v avgustu 1962. leta, in leto dni po poroki sem se preselila v Velenje še jaz. Delo sem dobila v obračunski pisarni ESO. Sprememba dela in kraja bivanja me je nekaj časa hudo pestila, nato pa sem se navadila; še zlasti lažje je bilo potem, ko se nama je leta 1965 rodil sin Bojan."

Roziki so sodelavci nalagali vse odgovornejše naloge, ki jih je zaradi svoje znane prizadevnosti še kar uspešno opravljala, vendar...

"... Vendar kmalu sem spoznala, da kljub prizadevnosti in pomoči sodelavcev zaradi pomanjkljive izobrazbe nekega dne ne bom več zmogla svojega dela. Za-

to sem se po enaindvajsetih letih premora v učenju odločila za študij ob delu pri ekonomski srednji šoli v Slovenjem Gradcu in ga po štirih letih zares trdega dela končala z odličnim uspehom... Še k maturi mi ni bilo treba," doda in se veselo nasmehne.

Medtem je prišlo do spremembe pri njeni zaposlitvi. Bila je med prvimi, ki so sodelovali pri ustanavljanju sedanje delovne organizacije Plastike.

"Pravzaprav me tudi niso veliko spraševali, če soglašam s premestitvijo," se danes spominja Rozika.

Kljub velikim težavam, ki so v preteklosti spremljale gospodarski razvoj te delovne organizacije, je bila Petrejeva na neki način izredno močno navezana na delovno okolje, v katerem tudi danes tvorno sodeluje.

"Iz težav pa se še sedaj nismo izvlekli," odgovori Rozika, ko jo vprašam, kakšni so njihovi letošnji trimesečni proizvodni rezultati.

"Medtem ko v temeljni organizaciji Plastični izdelki dobro delajo in skrbno gospodarijo, se v 'Kovinskih izdelkih in galanteriji' ni kakor ne morejo otresti slabosti, ki že dalj časa hromijo njihovo proizvodnjo," pojasnjuje Rozika prvotno oceno.

Pri razlaganju proizvodnih težav v "KIGU", kakor na kratko imenujejo temeljno organizacijo "Kovinski izdelki in galanterija", postane sobesednica zadržana in obraz ji preleti senca, ki je prej posledica razočaranja kot skrbi. "Čeprav imajo delavci v tej temeljni organizaciji pri proizvodnji strojev za embalaranje - torej pri izdelku, ki je na tržišču izredno iskan - resda veliko objektivnih težav zaradi neprestanih tehničnih izboljšav," pripoveduje Petrejeva, "proizvodnjo v njej hromijo tudi neurejeni medsebojni odnosi, primanjkovanje strokovnjakov in velika fluktuacija delavcev, nekaj pa še slaba organizacija dela... In takšne razmere vlada v tej TOZD kljub temu, da smo jo imeli že velikokrat na rešetih, vendar bistvenega napredka doslej še ni bilo." O vzrokih takih razmer v tej temeljni organizaciji Plastične poskušam izvedeti še več, vendar Rozika se nadaljnjim pojasnilom izmakne z nasvetom, češ da naj o teh težavah spregovorim z vodjem te temeljne organizacije.

Od tod naprej se najin razgovor trga; nima več tistega gladkega teka, ki so spremljale najino besedovanje prej. Rozika se spet nekoliko razgovori šele potem, ko se v mislih pomudi pri obveznostih, ki jih opravlja v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih. Zaenkrat je res nekoliko manj obremenjena, saj - kot sama pravi - so si te obveznosti precej razdelili. Še vedno pa opravlja naloge namestnika sekretarja osnovne organizacije zveze komunistov, predsednika komisije delavske kontrole, ki se - mimogrede povedano - še ni sestala, niti nima poslovnika za delo; in naloge predsednika delegacije za skupščino samoupravne interesne skupnosti za izobraževanje.

S pogovorom sva končala. Le še nekaj neurejenih misli nameniva njenemu letnemu oddihu, potem pa se postoviva.

Po razgovoru z Roziko Petrejo se mimogrede ustavim v prostoru za montažo strojev za pakiranje v temeljni organizaciji "Kovinski izdelki in galanterija". Nikogar ni v njem. Vsaj prvi trenutek je videti tako. Potem pri enem izmed strojev zagledam dva delavca, ki se sklanjata v notranjost stroja. Ne sprašujem ju po imenih. Zanima me le to, kje so drugi delavci. Nekaj časa sta oba tiho, potem pa eden le pove, da jih je nekaj na dopustu, nekaj v bolnišnici, dva ali trije pa so na terenu. Morda jim je zmanjkalo materiala, naglas pomislim, vendar delavca še isti trenutek odgovorita, da prazna montaža ni posledica primanjkovanja materiala.

Na poti proti izhodu iz delovne organizacije Plastike mnogo lažje razumem razočaranje, ki se je zarisalo na obrazu naše delovne jubilentke Rozike, ko je govorila o poslovni uspešnosti svoje delovne organizacije. Ona namreč ima rada to delovno okolje, v katerem pa bodo morali nekateri delavci verjetno storiti še marsikaj za rešitev kočljivega položaja; zlasti v temeljni organizaciji "Kovinski izdelki in galanterija". Bolje, da to stori danes kot jutri!

ODŠLI V POKOJ

Darko ZDOVC,
upokojen 29. aprila

Rojen 24. oktobra 1929
v Franciji. Poročen z Ivano,
rojeno Langhammer.

Od 25. oktobra 1952 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa že od leta 1947. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Klasirnici. Leta 1956 je bil premeščen v Jamo vzhod, sedaj Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1958 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1961 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Stanislav FILIPIČ,
upokojen 30. aprila

Rojen 21. aprila 1927
v Vogričevcih pri Ljutomeru.
Poročen z Milko, rojeno Bičanič.

Od 4. maja 1961 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1970 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1975 v Jamo Škale in leta 1977 v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1965 je opravil izpit za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in medalje zaslug za narod.

Od aprila 1944 do maja 1944 aktivni udeleženec NOV, nato vse do decembra 1945 v zaporu in internaciji.

Vladimir GORŠIČ,
upokojen 30. aprila

Rojen 21. decembra 1929
v Beogradu. Poročen z Eriko,
rojeno Skaza.

Od 10. septembra 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani električar v Jami zahod, sedaj Jama Preloge. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1964 je opravil izpit iz eksplozijske zaščite in elektrotehničnih naprav in leta 1966 izpit za visoko kvalificiranega električarja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno de-

lo v delovni organizaciji ter reda dela.

Jože LAMOVŠEK,
upokojen 30. aprila

Rojen 23. januarja 1930
v Dolenjih Jesenicah. Poročen z
Alojzijo, rojeno Žužek.

Od 6. avgusta 1962 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1970 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1974 nazaj v Jamo vzhod, leta 1975 v Jamo Škale, konec leta 1975 nazaj v Jamo vzhod in leta 1977 v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Miroslav PIRIH,
upokojen 30. aprila

Rojen 20. julija 1927
v Kalu nad Kanalom pri
Novi Gorici. Poročen s
Terezijo, rojeno Šumečnik.

Od 16. septembra 1954 je neprekinjeno delal pri RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani tesar v nekdanjem gradbenem obratu RLV. Leta 1955 je bil premeščen v ESO, leta 1956 v zunanji obrat RLV, leta 1967 zopet v gradbeni obrat, leta 1966 v Jamo vzhod in leta 1975 v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1967 je opravil izpit za jamskega montažnega ključavničarja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji ter priznanja in srebrne značke za razstavljenost racionalizacijo na razstavi "RAST YU 1979" na Reki.

Aktivni udeleženec NOV od februarja 1944 dalje.

Alojz SKORNŠEK,
upokojen 30. aprila

Rojen 30. maja 1931
v Gaberkah pri Šoštanju. Poročen
z Elico, rojeno Perger.

Od 20. julija 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1971 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1977 v Steber 8, zdaj Jama Pesje, konec leta 1977 v Jamo Preloge, leta 1978 v Jamo Pesje in leta 1979 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1958 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta

1960 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan ŠUŠTERŠIČ,
upokojen 30. aprila

Rojen 16. decembra 1929
v Požarčevem pri Sevnici. Poročen
z Antonijo, rojeno Gorenc.

Od 1. junija 1974 je neprekinjeno delal v RLV. Prvič pa se je zaposlil v RLV že leta 1962, in sicer kot rudarski nadzornik v Jami vzhod, od koder je potem v naslednjem letu bil premeščen v RŠC Velenje - RPP in od tod leta 1974 nazaj v RLV, kjer je delal v Jamski mehanizaciji.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, medalje dela s srebrnim vencem, srebrnega znaka zveze sindikatov in priznanja OF.

Karel VRABIČ,
upokojen 30. aprila

Rojen 21. januarja 1928
v Klenovniku pri Požarevcu.
Poročen z Rozalijo,
rojeno Štropnik.

Od 1. maja 1975 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa že od leta 1944. Zaposlil se je kot mizar v rudniški mizarški delavnici. Leta 1947 je bil premeščen v obrat zunanje dejavnosti RLV, leta 1953 v Jamo Škale, leta 1963 v RŠC Velenje - RPP, leta 1975 nazaj v Jamo Škale in leta 1977 v skupne službe RLV, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1956 za kvalificiranega kopača in leta 1959 še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože KRK,
upokojen 8. maja

Rojen 19. januarja 1931
v Zabukovici. Poročen z Elizabeto,
rojeno Škrubej.

Od 3. januarja 1962 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa že od leta 1955. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1973 je bil premeščen v Steber 8 in leta 1975 v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome dvakratnega udarnika in diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Maks MOTALN,
upokojen 13. maja

Rojen 1. aprila 1927
v Šmartnem na Pohorju. Poročen
z Antonijo, rojeno Tajnikar.

Od 13. oktobra 1952 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Klasirnici. Leta 1956 je bil premeščen v Jamo vzhod in leta 1960 nazaj v Klasirnico, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1956 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1959 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Vinko TERŽAN,
upokojen 15. maja

Rojen 19. julija 1930
v Dobju pri Planini. Poročen
z Marijo, rojeno Škoberne.

Od 5. decembra 1959 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Pripravah, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan HOJAN,
upokojen 17. maja

Rojen 18. januarja 1929
v Kavčah pri Velenju. Poročen
z Marico, rojeno Robida.

Od 12. oktobra 1953 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa že od leta 1945. Zaposlil se je kot rudarski nadzornik v Jami zahod. Leta 1975 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1952 je končal rudarsko srednjo šolo in leta 1956 opravil še strokovni izpit za opravljanje rudarskih vodstvenih del v RLV.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji ter medalje dela.

Franjo MAŠEK,
upokojen 21. maja

Rojen 12. januarja 1934
v Šušari, SAP Vojvodina. Poročen
z Nedeljko, rojeno Matič.

Od 5. decembra 1956 je neprekinjeno delal v TE Šoštanj. Zaposlil se je kot kvalificirani ključavničar in skraja opravljal dela obratnega ključavničarja. Ko je opravil izpit za visoko kvalificiranega strojnika, pa je do upokojitve opravljal dela in naloge kotlovskega strojnika v TE Šoštanj II.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože SLAPNIČAR,
upokojen 21. maja

Rojen 14. marca 1931
v Gabrovki pri Litiji. Poročen
s Frančiško, rojeno Hribar.

Od 26. septembra 1966 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa že od leta 1960. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1975 je bil premeščen k jamskemu transportu, kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1966 je končal rudarsko nadzorniško šolo v Ljubljani in leta 1970 opravil še strokovni izpit za jamskega nadzornika rudarske stroke.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Karl SRNOVRŠNIK,
upokojen 21. maja

Rojen 17. septembra 1932
v Lepi njivi pri Mozirju. Poročen
s Heleno, rojeno Pokleka.

Od 17. junija 1957 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1960 je bil premeščen v Klasirnico, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Alojz LOŽNIK,
upokojen 23. maja

Rojen 20. marca 1929
v Gaberkah pri Šoštanju. Poročen
z Marijo, rojeno Borovnik.

Od 1. aprila 1957 je neprekinjeno delal v RLV, prej pa že od leta 1946 do 1950, ko je bil začasno invalidsko upokojen. Drugič se je zaposlil kot nekvalificirani delavec v Klasirnici, kjer je do upokojitve opravljal dela in naloge tehtalca premoaga.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženec NOV od januarja 1944 naprej.

Emil KOŽELJ,
upokojen 24. maja

Rojen 18. avgusta 1936
v Pesjem. Poročen z Angelo,
rojeno Delopst.

Od 22. marca 1957 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa že od leta 1950. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1959 je opravil izpit za kvalificiranega kopača in leta 1963 še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, reda dela s srebrnim vencem in medalje dela.

Ivan DREV,
upokojen 31. maja

Rojen 27. junija 1929
v Lokovici pri Šoštanju. Poročen
z Gabrielo, rojeno Završnik.

Od 16. decembra 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1961 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1964 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

DVE ZA NASMEŠEK (ALI PA TUDI NE)

Ribič Luka se odpravlja na ribolov. Žena mu naroči: "Če bodo postrvi predrage, lahko mirno prineseš krape."

- Zakaj pa je direktor jezen nate?
- Hm, veš na praznovanju v kolektivu - tebe ni bilo zraven - je na koncu govora vzkliknil: "Naj živi ta naš pridni delavec!"
Jaz pa: "Od česa, tovariš direktor?"

Ignac KOVŠE,
upokojen 31. maja

Rojen 4. februarja 1927
v Hudinji pri Celju. Poročen
s Stanislavo, rojeno Kotnik.

Od 18. maja 1950 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1973 je bil premeščen v Steber 8, sedaj Jama Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1954 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1955 za kvalificiranega kopača in leta 1969 še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in medalje dela.

Jože SKORNŠEK,
upokojen 31. maja

Rojen 26. julija 1922
v Škalah pri Velenju. Poročen
z Angelo, rojeno Stropnik.

Od 5. junija 1950 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal kot skladiščnik do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Feliks ŠMON,
upokojen 31. maja

Rojen 14. novembra 1929
v Lovrencu na Pohorju. Poročen
s Terezijo, rojeno Kuhar.

Od 10. avgusta 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamo Škale in leta 1977 v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1964 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Avgust VRABIČ,
upokojen 31. maja

Rojen 9. avgusta 1931
v Grižah pri Žalcu. Poročen
z Anico, rojeno Lenart.

Od 14. septembra 1953 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa od leta 1948. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1973 je bil premeščen v Steber 8 in leta 1975 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1953 je opravil izpit za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Stane OSOJNIK,
upokojen 1. junija

Rojen 23. marca 1920
v Celju. Poročen z Anico,
rojeno Perovec.

Od 10. junija 1957 je neprekinjeno delal v TE Šoštanj, predtem pa 2 leti v bivši velenjski termoelektrarni. Zaposlil se je kot kotlovski strojnik in to delo opravljal vse do upokojitve (nazadnje v TE Šoštanj I).

Ves čas zaposlitve je bil zelo aktiven. Delal je pri sindikatu in bil prva leta zaposlitve večkrat član delavskega sveta in upravnega odbora TE Šoštanj, zadnja leta pa član delavskega sveta REK Velenje in TOZD TEŠ I. Poleg tega je bil 15 let tajnik Društva energetikov Šoštanj in predsednik odbora blagajne vzajemne pomoči v TE Šoštanj.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Stanko SEŠEL,
upokojen 2. junija

Rojen 22. oktobra 1930
na Paškem Kozjaku. Poročen
z Maro, rojeno Venturini.

Od 1. septembra 1974 je neprekinjeno delal v RLV, prej pa že od leta 1948 do 1972, ko je bil premeščen v RŠC Velenje. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Jami vzhod. Leta 1956 je bil premeščen v Jamo Preloge, potem, kot že rečeno, v RŠC Velenje in leta 1974 v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1964 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

UGODNO PRODAM počitniško prikolico BRAKO z opremo za prostor pred njo. Podrobnejše informacije lahko dobite vsak dan od 16. ure dalje (možen tudi ogled) pri Romanu NAPRUDNIKU, Hrastovec 55, Velenje.

Ivan SKAZA,
upokojen 11. junija
Rojen 30. maja 1930
v Paki pri Velenju. Poročen
s Terezo, rojeno Kričej.

Od 20. oktobra 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1957 je bil premeščen k izvažalnim napravam na Jašku Preloge, leta 1960 je začel obiskovati šolo za obratnega tehnika, leta 1961 je začel delati v Jami zahod, leta 1962 je bil premeščen v obrat investicij RLV, sedaj TOZD Jamske gradnje, leta 1963 nazaj v Jamo zahod in leta 1964 v Jamske gradnje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1958 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1960 za kvalificiranega kopača in leta 1965 še za visoko kvalificiranega delavca rudarske stroke.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Še zapoznala notica o eni od upokojenih delavk RLV v lanskem letu

Fanika VIDEMŠEK,
upokojena 1. marca 1979
Rojena 5. marca 1923
v Spodnjem Doliču.

Mati treh otrok: leta 1947 rojenega Marjana, leta 1949 rojenega Ivana in leta 1951 rojenega Romana.

Od 15. aprila 1961 je neprekinjeno delala v RLV, s prekinitvijo pa že od leta 1947. Zaposlila se je kot nekvalificirana delavka v Zunanjem obratu. Konec leta 1961 je bila premeščena v rudniški gradbeni obrat, leta 1962 nazaj v Zunanji obrat in leta 1978 v Kopalnico, kjer je delala kot čistilka do upokojitve.

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Po podatkih iz kadrovskih služb delovnih organizacij in oddelka za socialno zavarovanje v kadrovsko-splošnem sektorju skupnih služb SOZD REK Velenje pripravila Vesna KORES.

Še za nekaj nasmeškov

- Mihec, ali imaš kaj računске naloge?
- Ne.
- Imaš kakšno drugo nalogo?
- Nimam.
- Škoda, reče očka in gre pomivat posodo.

- Zakaj si se ločil?
- Žena je pila...
- Saj ti tudi piješ!
- Pijem, toda ona je pila mojega.

- Zakaj pa spuščate v reko strupeno odplako?
- Ne razburjajte se, tovariš, saj vidite, da v strugi ni več znakov življenja.

Dva ribiča na bregu reke:

- So stvari, ki jih nikdar ne bom razumel.
- Na primer?
- Na primer to, da nekje celi narodi žive od ribolova!

V predzakonski posvetovalnici vprašajo mladenko:

- Kje pa imate ženina!
- Doma, pazi na otroke! vzdihne nevesta.

Pride Celjan v Ljubljano, pa v kavarni vpraša natakarja:

- Ali imate oranžado?
- Ne, oranžade pa nimamo.
- Kok to?
- Oja, kokto pa imamo!

RUDARSKA ZA TRENUTNO RABO

Srečno! to je pozdrav,
ki prihaja iz podzemskih dobav.
Julij je mesec vstaje naroda
in obenem našega praznika.

Rudarji, bodimo ponosni na stan,
ki ga ne zmore živeti prav vsak občan!
Mi proizvajamo, leta teko -
samo za ljubo elektriko.

Energetika naša - kam tak' hitiš?
Kaj, če v zapravljanje gigakalorij ne drviš?
Za hip se ustavi, poglej malo nazaj,
lahko pa se vprašaš tudi, zakaj!

Če bi rudarjev sploh ne bilo,
oj, kako bi bilo žalostno.

Vsi bi jókali, v temi stokali
in se zmrzli ob hladnih pečeh stiskali.

Signali prav lepo zvenijo,
ko 'knapi' v jamo hitijo.
Kopljejo, čimprajo', vrtajo, žagajo -
samo za ljubo energetiko...

Ivan JELEN, Jama Škale

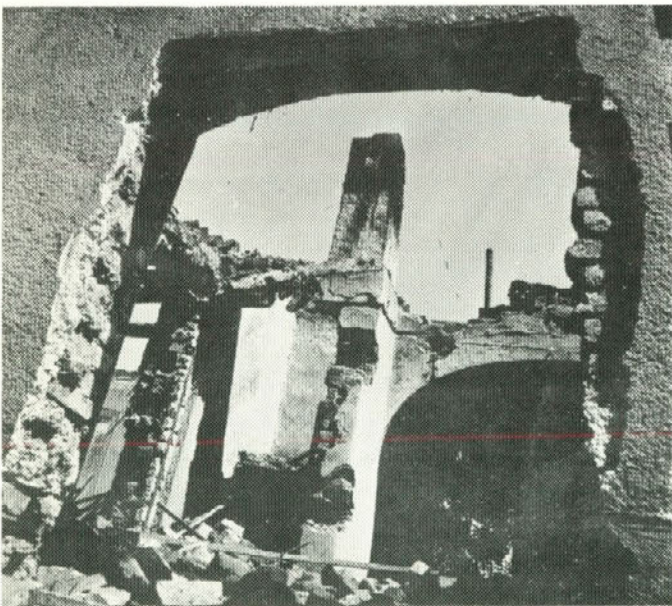

Po poteh svobode v Bosni in Hercegovini

Letos mineva deset let organiziranega humanega delovanja Društva invalidov občine Velenje. Društvo se ukvarja z dejavnostmi, kot so rekreacijski šport vseh

"... samo za ljubo energetiko..."

vrst (na tem področju se ponašamo z enim državnim in enim republiškim prvkom in nasploh zelo dobrimi ekipnimi uvrstitvami na republiških in zveznih tekmovanjih invalidov); enkratne obdaritve gmotno slabše stoječih invalidov; pogostitve invalidk ob njihovem prazniku, dnevu žena; dajanje brezplačne pravne pomoči članom pa prirejanje raznovrstnih izletov za člana in njihove svojece po Sloveniji, Jugoslaviji in tudi v

tujino, kjer se povezujemo z nekaterimi tamkajšnjimi organizacijami invalidov in z njimi izmenjujemo izkušnje o težavah, s katerimi se spopada sleherni invalid.

Za večino teh dejavnosti skrbi komisija za razvedrilo, rekreacijo in šport, ki je imela na skrbi tudi priredbo 3-dnevnega izleta petinštiridesetih članov društva po poteh svobode v Bosni in Hercegovini; to je potovanje, o katerem bo tekla beseda v tem članku.

Na izlet smo krenili v petek, 16. maja, pod vodstvom neutrudnega predsednika naše komisije za razvedrilo, rekreacijo in šport - Edvarda CENTRIHA; v nedeljo, 18. maja, zvečer ob devetih pa smo zopet bili doma v Velenju.

Ker sem že omenil neutrudnost predsednika te naše komisije, naj povem še, da je Edvard Centrih bil pred prevzemom te naloge dolga leta predsednik našega društva; in to predsednik, ki je ogromno storil, da bi se invalidi v naši občini kljub okrnjeni delazmožnosti počutili čimbolj enakopravni člani naše samoupravne socialistične družbe.

Na pot

Bilo je še rano zjutraj, ko smo se zbirali pred staro tržnico v Velenju, da bi se z avtobusom popeljali na zelo obetaven izlet po poteh bojev in trpljenja brez primere enot naše narodnoosvobodilne vojske v Bosni in Hercegovini.

Takoj, ko je pripeljal Izletnikov avtobus iz smeri Šoštanja pred tržnico, smo se udobno namestili na sedeže. V tem času je Evgen, vodja obrata družbene prehrane REK Velenje, predal vodji izleta našo popotnico - za jelo suho, za prosto pot navzdol pa seveda tekočo - in nam za sklep tega vsekakor važnega opravila zaželel srečno potovanje.

Natanko ob 4.15 je voznik avtobusa - Rudi Lešnik - vžgal motor in nas varno in udobno odpeljal proti našim ciljem.

Branka Mravljak, delavka pri Izletniku, naša strokovna vodnica, se je takoj lotila svojega dela. V smeri Celje - Brežice smo prvič obstali pri motelu v Čatežu. Tu smo se malo pokrepčali pa "odhlačali in odkrilili", kakor je komu velevala narava... se ve kam.

Med nadaljnjo vožnjo je vodja Centrih vseh 45 udeležencev izleta razglasil za delovno skupnost in vsem v njej razdelil "medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti". Skraja se nam je to zdelo bolj šala, a pozneje se je pokazalo za dobro preišljeno dejanje.

Po tem razglasu je bilo dovoljeno šoferja Rudija imenovati le "gasmajor", vodnico Branko "reiseleiter", Centriha "tovariš z okraja", predsednico našega društva Lojzko Zaleznik "mat' božja", blagajničarko našega društva Zinko Kostajnshek "banka", tajnika našega društva Toma Hudoletnjaka "ranocelnik" in od drugih Zajca "higienik", Klaužarja "paber kletar", Štiha (mene) "pevovodja", Goltnika "poveljnik straže", Orterja

"mat' kurja", Miloša Volka "častni starešina" itd.

Na ta način smo mimogrede pustili za sabo Zagreb in se pripeljali do Novske, kjer smo zopet imeli krajši postanek. Med njim je "tovariš z okraja" dal vsakemu po eno reklamno značko TGO Gorenje, poleg nje pa še značko našega društva in nekaj drugih spominkov, ki so nam jih dale na pot velenjske delovne organizacije. Vsi moški smo - denimo - dobili še reklamno kapo TGO Gorenje in ženske reklamno ruto "Modnega salona"; razen treh sopotnic, ki smo jih razglasili za "stevardese" in jim je "Modni salon" pripravil imenitne turbane.

Takoj po odhodu iz Novske je prišlo na vrsto razdeljevanje kranjskih klobas, kruha in tekočega dodatka. Ta obredje kljub nagli strežbi "stevardes" in "paber kletarja" povzročil na avtobusu tako zmešnjavo, da smo šele po petnajstih minutah ugotovili: v Novski smo pustili eno sopotnico - Slavko Žerdoner! Kaj zdaj? "Tovariš z okraja" je pošteno okregal "poveljnika straže", ker ni dobro izpolnjeval "svojih del in nalog"; avtobusa sredi avtomobilske ceste pa nismo smeli takoj obrniti, da bi se vrnili po "zgubljeno ovco". Šele čez nekaj minut nadaljnje vožnje proti Slavonskemu Brodu - pri odcepu na neko krajevno cesto - je "gasmajor" vozilo lahko obrnil nazaj proti Novski; proti mestu, kjer smo potem že od daleč zagledali našo Slavko, žalostno čakajočo odrešitve na dežju...

Peripetija z zgubljeno sopotnico nas je veljala kar štirideset minut zamude, a končno smo le pripotovali v Slavonski Brod, kjer smo zapustili Socialistično republiko Hrvatsko in se nato skozi Doboj peljali naprej do motela pri Maglaju - kraju našega postanka za kosilo.

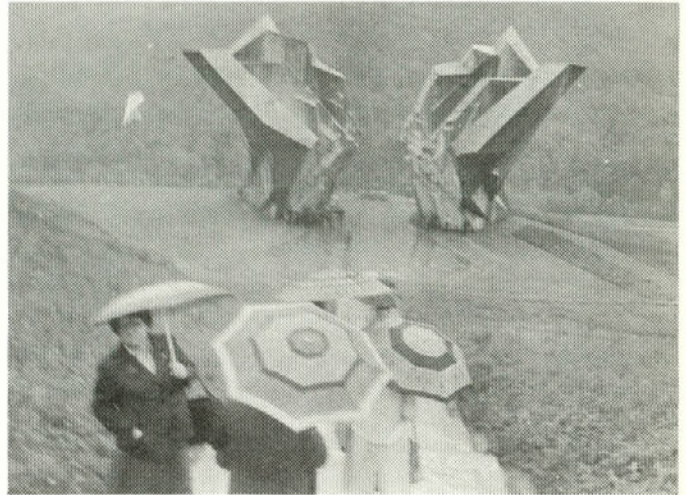
Obed v tem gostišču je bil dober, osebje v njem do nas zelo pozorno in gostoljubno, in kar je marsikoga prijetno presenetilo: izredno urno pri strežbi.

Po kosilu v Maglaju smo prek Zenice potovali proti glavnemu mestu Socialistične republike Bosne in Hercegovine - Sarajevu. Tu smo se ob prihodu ustavili pri hotelu Evropa in se v njem po dva v eni sobi nastanili. Vendar ne zato, da bi počivali, temveč zavoljo tega, da od tod krenemo na ogled znamenitosti Sarajeva, ki jih je nič koliko.

Glavno mesto bratske republike Bosne in Hercegovine smo si ogledali pod vodstvom lokalnega vodnika. Vide-li smo le stari del - mestno jedro s čaršijo in prav tako znamenitimi džamijami, in to deloma zaradi dežja, predvsem pa zaradi primanjčovanja časa, saj se je bilo treba vrniti v hotel na večerjo, potem pa se odpočiti za prihodnji dan našega potovanja. Toda po večerji, ki smo jo lahko dobili po 19. uri, so se nekateri vendarle še enkrat podali v mesto in si ga temeljiteje ogledali.

Drugi dan izleta

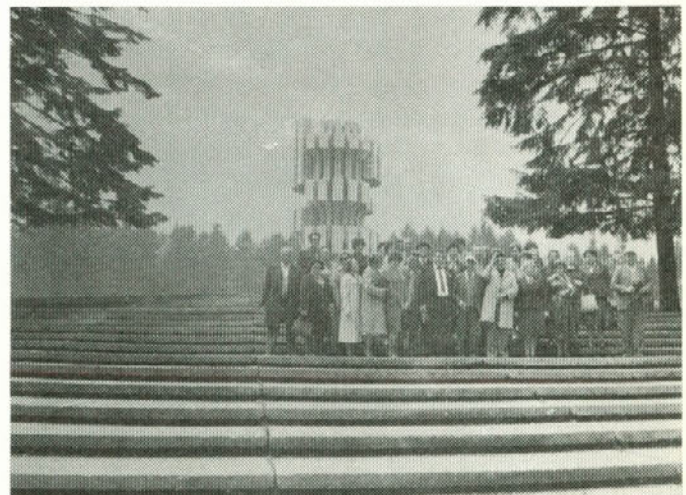
Na nadaljnjo pot iz Sarajeva smo zaradi okvare na eni od gum avtobusa krenili z eno uro zamude. Naš prvi cilj je bil ta dan dolina Sutjeske in v njej spomenik pri grobnici padlih partizanov na Tjentištu. Sem smo pris-

Na Tjentištu so izletniki položili venec k spomeniku padlim borcem v 5. sovražni ofenzivi in se poklonili spominu nanje.

Udeleženci izleta so položili venec tudi pred ploščo z imeni nekaj tisoč padlih junakov na Kozari

Pri spomeniku našemu narodnoosvobodilnemu boju in revoluciji na Kozari so izletniki iz Občinskega društva invalidov Velenje tudi končali svoj izlet po poteh svobode v Bosni in Hercegovini in se zato vsi skupaj nastavili objektivu fotografskega aparata.

pele brez kakih nevšečnosti med vožnjo, si tu ogledali grobnico z veličastnim spomenikom in se poklonili spominu na tisoče padlih partizanov v dolini Sutjeske in okoliških hribih, potem ko smo k spomeniku položili venec z napisom na traku "Slava padlim borcem".

Po ogledu tega veličastnega pomnika našemu narodno-osvobodilnemu boju smo si na Tjentištu ogledali še muzej in film o herojskih bojih borcev NOV pod vodstvom tovariša Tita v teh krajih, nato pa smo se odpravili proti Mostarju. Pred Mostarjem smo se ustavili v novem motelu sredi Gatskega polja in v njem obedovali.

V Mostar smo prispeli okrog 18. ure. Ustavili smo se pred modernim novim hotelom "Ruža". Takoj po namestitvi po sobah smo se razkropili po mestu Mostarju, središču Hercegovine. V njem nas je najbolj pritegnil velikanski starinski most, ki se v enem loku vzpenja nad Drino in je poleg še nekaj starih mestnih zgradb glavni ponos prebivalcev Mostarja.

Tretji dan

V nedeljo, 18. maja, zadnji dan izleta, smo se že ob štirih zjutraj odpeljali iz Mostarja proti Jablanici. V kraje herojskih bojev borcev naše narodnoosvobodilne vojske pod vodstvom tovariša Tita v 4. sovražnikovi ofenzivi... Tja, kjer so po skrivaj zgrajenem mostu naši borci med bitko za ranjene tovariše, ki je potekala od 9. februarja do konca marca 1943, rešili na levi breg Neretve 4 000 ranjencev!

Pripovedi o tem mostu, preboju naših borcev z ranjenci čezenj in njihovih spopadih na življenje in smrt z desetkrat močnejšim sovražnikom ves čas ofenzive, ki smo jih slišali v Jablanici - so se nam nepozabno zapisale v spomin...

Za Jablanico je bilo naše prvo postajališče motel pod znano Titovo lovsko rezidenco v Bugojnu, kjer so nedavno potekali dvoboji najboljših svetovnih šahistov. Vendar tu se nismo dolgo zadržali. Kar pred avtobusom smo se pokrepčali s hladnimi jedili, ki so nam jih pripravili za popotnico v hotelu "Ruža" v Mostarju, in se potlej odpeljali v Jajce - mestece nad slapovi Pive, kraj, kjer se je na 2. zasedanju Avnoja, 29. in 30. novembra 1943. leta, rodila nova, Titova Jugoslavija.

Ogledu tega našega zgodovinskega mesta smo namenili precej časa, vendar še premalo, da bi videli vse kulturnozgodovinske spomenike, ki jih je v mestu in okolici cela vrsta; od srednjeveške trdnjave, mestnega obzidja in arheološkega muzeja z najdbami iz vseh zgodovinskih dob do spominskega muzeja 2. zasedanja Avnoja.

Kozara, spominski park na Rakovici z monumentalnim spomenikom akademskega kiparja Dušana Džamonje naši revoluciji! Sem smo prišli iz mesta 2. zasedanja Avnoja. K najdaljši spominski plošči z vkles-

nimi imeni padlih borcev NOV in civilov s Kozare v tretji sovražnikovi ofenzivi, junija in julija 1942, v kateri so Nemci, ustaši in četniki pobili okoli 1 700 ljudi, 50 000 pa odgnali v taborišča in večino tam pobili - položimo Edvard Centrih, Lojzka Zaleznik in jaz drugi venec med našim izletom! In tudi tu se vsi udeleženci izleta poklonimo spominu na padle junake!

Ko smo se potem s Kozare vozili mimo Jasenovca proti Zagrebu, je v avtobusu nastala grobna tišina. Vzrok zanjo so bile mračne podobe koncentracijskih taborišč, na katera nas je spomnil Jasenovac. Zakaj v zloglasnem ustaškem koncentracijskem taborišču v tem kraju je bilo zverinsko mučenih in pobitih več sto tisoč - zvedeli smo, da kar 700 tisoč - Jugoslovani.

Še ko smo se vozili že skozi slovenske kraje, nas je preganjala ta mračna podoba. In ne sama! Poleg Jasenovca so nam za očmi vstajala še druga taka strašna imena... Sisak, Stara Gradiška, Kerestinec pa Auschwitz, Dachau, Treblinka in še nekatera nič manj grozna!

Tak je bil tale naš tridnevni izlet po poteh svobode na enem delu naše širše domovine... Zdaj veder, zdaj mračen zaradi senc smrti, skozi katere se je svoboda prebijala v življenje - v današnji, tudi nam invalidom vendarle svetel dan!

Vendar to ne pomeni, da naši bodoči dnevi ne bi mogli biti še svetlejši; posebno za nas invalide...

Alojz ŠTIH,
RLV-Klasirnica

V EFE so proslavili 20-letnico svoje dejavnosti

V soboto, 24. maja, dan pred dnevom mladosti, so delavci naše delovne organizacije "Elektrofiltrski elementi" ali na kratko EFE s svečano sejo svojega delavskega sveta, ki je potekala v restavraciji TE Šoštanj, skromno proslavili 20-letnico svoje dejavnosti. Uvodni del proslave je potekel v slavnostnem govoru, ki ga je pedal inženir Mirko Zager, direktor delovne organizacije EFE; potem pa so podelili priznanja najzaslužnejšim delavcem in organizacijam združenega dela za razvoj te naše enovite delovne organizacije.

Inženir Mirko Zager je v slavnostnem govoru med drugim dejal tudi tole:

"Naša usmeritev za prihodnje srednjeročno obdobje je jasna. Proizvajali bomo še več tehnično zahtevnejših elektrofiltrskih gradbenih materialov, izdelava katerih bo terjala višje oblike lastnega znanja, in se hkrati, kolikor se bo le dalo, usmerjali v izvoz.

Pri tem si bomo prizadevali za predelavo kar največjih količin EF pepela (ki ga sedaj iz TE Šoštanj odpeljujejo v bližnje ugrezninsko jezero), da bi tako naši ožji in širši družbeni skupnosti zagotovili več sodobnega gradbenega materiala, za katerega ni treba odšteti deviz. Zavaljo tega pa bo tudi družbena skupnost morala storiti več za razvoj naše dejavnosti, saj danes kljub temu, da predelujemo odpadno surovino, nimamo niti najmanjših olajšav. Nasprotno: nekatere prispevke plačujemo po največji možni stopnji, namesto da bi čimveč svojih sredstev uporabili za nadaljnji razvoj naše proizvodnje.

Z drugimi besedami povedano, širša družbenopolitična skupnost se doslej ni dovolj zanimala za to, da bi se EF pepel izkoriščal gospodarno. To skrb je skoraj v celoti prepustila le peščici ljudi, čeprav vemo, da Slovenija razen lesa, premoga in nekaj kamna nima drugih naravnih bogastev.

Iz tega vidika je vse pohvale vredno zanimanje ožje družbeno-

litične skupnosti za razvoj proizvodnje elektrofiltrskih elementov, saj je ta poskrbela, da je predelava EF pepela našla svoje mesto v sedanjih planskih dokumentih kakor tudi v smernicah za izdelavo srednjeročnega plana občine Velenje 1981-1985.

Poleg tega so se zelo okrepili poslovni stiki naše delovne organizacije s sorodnimi OZD v naši dolini in tudi z nekaterimi izven nje; v prvi vrsti pa z Vegradom oziroma z njegovo razvojno službo, s katero razvijamo nekaj novosti za potrebe 'Vemonta' in 'Doma 101'.

Vse to pa nam le daje upanje, da bomo svoje cilje dosegli. To je, da bi delovna organizacija EFE naj do konca srednjeročnega obdobja 1981-1985 svoj celotni letni prihodek povečala štirikrat, dohodek petkrat, število zaposlenih delavcev pa le od sedanjih 68 na 100."

Uredništvo

Zbor energetikov v Šoštanju

V dneh od 11. do 14. junija je potekalo v Šoštanju 3. letno posvetovanje jugoslovanskih energetikov, ki se ga je udeležilo tudi nekaj tujih strokovnjakov s področja voda, goriv in maziv, o čemer je tekla beseda na tem zboru.

Tako kot prejšnja sta tudi to letno srečanje pripravila Društvo energetikov in delovna organizacija TE Šoštanj.

Več o tem srečanju pa prihodnjič!

LoM

Sporočilo naše delovne skupnosti "Družbeni standard"

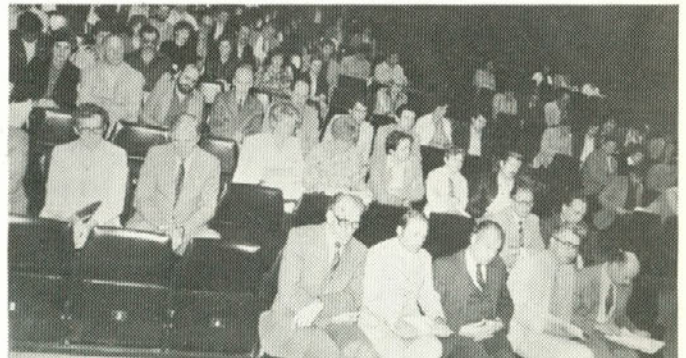
Za pogostitev 3. julija smo delavci in rudarski upokojenci SOZD REK Velenje prejeli blok s tremi kuponi, od katerih je prvi označen s "P", kar pomeni, da je za pijačo; drugi z "J", kar pomeni, da je za jedačo; tretji pa je brez oznake, kar pomeni, da zanj lahko dobimo pijačo ali jedačo. Od jestvin bodo na izbiro čevapčiči, pečenka, pečeni piščanci, suhe salame in kranjske klobase; od pijač pa vino (1/2 litra), pivo (2 steklenici) ali oranžada (3 stekleničke). Na svidenje na velenjskem gradu ali v Rdeči dvorani, če bo deževalo!

Udeleženci slavnostne seje delavskega sveta naše delovne organizacije EFE v soboto, 24. maja

Na posvetovanju energetikov v domu kulture v Šoštanju v petek, 13. junija, je Društvo energetikov TE Šoštanj prejelo priznanje za svojo aktivnost, ki sta ga predsedniku društva Francu Roganu (prvi z desne strani) izročila predstavnika Zveze energetikov Slovenije - diplomirana inženirja Stropnik (v sredini) in Tomažević.

Udeleženci zbora energetikov v Šoštanju med potekom svečanega kulturnega programa ob začetku posvetovanja

RUDAR - INFORMATOR: Glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Velenje (Velenje - Rudarska 6, telefon h.c. 851 100)

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- delegacija samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Franc Avberšek (RLV - J. Preloge), Franc Kos (RLV - J. Preloge), Vili Romih (RLV - J. Pesje), Ivan Jelen (RLV - J. Škale), Ludvik Hribar (RLV - J. mehanizacija in J. transport), Franc Miklavčič (RLV - J. gradnje), Anton Čas (RLV - Priprave), Franc Druks (RLV - Klasirnica), Franc Kramer (RLV - Zunanja, Gradbena in Mizarska dejavnost), Anton Ribarič (RLV - delovne skupnosti), Maks Lomšek (TE Šoštanj), Pavle Planinc (ESO), Roman Rebernik (Plastika), Emil Medvešek (Avtopark), Mile Maksimovič (EFE), Silvo Pešak (TISK), Dragica Zupanc in Mirko Žolnir (delovne skupnosti SOZD);
- delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Teodor Jelen (DSSS RLV - odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS SOZD - glavni in tehnični urednik), Bojan Ograjenšek (DSSS SOZD - novinar), Vesna Kores (DSSS SOZD - tajnica glasila), Lojze Ojsteršek (DSSS SOZD - fotografske storitve), Konstantin Kuzmin (predstavnik KPO SOZD - stalni sodelavec), Drago Bahun (tajnik organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij SOZD - stalni sodelavec), Nada Dermol (referentka za informiranje v TE Šoštanj - stalna sodelavka), Tone Šeliga (predstavnik OK SZDL Velenje - stalni sodelavec).

Predsednik uredniškega odbora: Anton Ribarič • Naslov uredništva: Velenje - Prešernova 5 (DSSS SOZD - telefon h.c. 851 100, interno 260 - soba 58 nad pošto Velenje).

Tiska TISK REK Velenje (Velenje - Celjska cesta, telefon 850 566 ali 851 630 • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada v višini števila zaposlenih + 100 izvodov.

Predpraznično sporočilo

Kako nosimo odlikovanja?

MEDALJA ZA ZASLUGE - na prsiah, na levi strani!
MEDALJA ZA VOJAŠKE VRLINE - na prsiah, na levi strani!
MEDALJA ZA VOJAŠKE ZASLUGE - na prsiah, na levi strani!
MEDALJA DELA - na prsiah, na levi strani!
MEDALJA ZASLUG ZA NAROD - na prsiah, na levi strani!
MEDALJA ZA HRABROST - na prsiah, na levi strani!
RED ZA HRABROST - na prsiah, na levi strani!
RED ZA VOJAŠKE ZASLUGE S SREBRNIMI MEČI - na prsiah, na desni strani!
RED ZA VOJAŠKE ZASLUGE Z ZLATIMI MEČI - na prsiah, na desni strani!
RED ZA VOJAŠKE ZASLUGE Z VELIKO ZVEZDO - na prsiah, na desni strani!
RED DELA S SREBRNIM VENCEM - na prsiah, na desni strani!
RED DELA Z ZLATIM VENCEM - na prsiah, na desni strani!
RED DELA Z RDEČO ZASTAVO - na prsiah, na desni strani!
RED LJUDSKE ARMADE S SREBRNO ZVEZDO - na prsiah, na desni strani!
RED LJUDSKE ARMADE Z ZLATO ZVEZDO - na prsiah, na desni strani!
RED LJUDSKE ARMADE Z LOVOROVIM VENCEM - na prsiah, na desni strani!
RED BRATSTVA IN ENOTNOSTI S SREBRNIM VENCEM - na prsiah, na desni strani!
RED BRATSTVA IN ENOTNOSTI Z ZLATIM VENCEM - na prsiah, na desni strani!
RED ZASLUG ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO - na prsiah, na desni strani!
RED ZASLUG ZA NAROD S SREBRNIMI ŽARKI - na prsiah, na desni strani!
RED ZASLUG ZA NAROD Z ZLATO ZVEZDO - na prsiah, na desni strani!
RED REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM - na prsiah, na

desni strani!
RED REPUBLIKE S SREBRNIM VENCEM - na prsiah, na desni strani!
RED REPUBLIKE Z ZLATIM VENCEM - na prsiah, na desni strani!
RED PARTIZANSKE ZVEZDE S PUŠKAMI - na prsiah, na desni strani!
RED PARTIZANSKE ZVEZDE S SREBRNIM VENCEM - na prsiah, na desni strani!
RED PARTIZANSKE ZVEZDE Z ZLATIM VENCEM - na prsiah, na desni strani!
RED JUGOSLOVANSKE ZASTAVE S SREBRNO ZVEZDO - na prsiah, na levi strani!
RED JUGOSLOVANSKE ZASTAVE Z ZLATO ZVEZDO - na prsiah, na levi strani!
RED JUGOSLOVANSKE ZASTAVE Z ZLATO ZVEZDO NA OGRlici - okoli vratu!
RED JUGOSLOVANSKE ZASTAVE Z ZLATIM VENCEM - ena zvezda tega odlikovanja na prsiah, na desni strani - druga pa okoli vratu!
RED JUGOSLOVANSKE ZASTAVE Z LENTO - lenta z desnega ramena k levemu boku, zvezda tega odlikovanja pa na prsiah, na levi strani!
RED VOJNE ZASTAVE - na prsiah, na levi strani!
RED JUGOSLOVANSKE ZVEZDE NA OGRlici - okoli vratu!
RED JUGOSLOVANSKE ZVEZDE Z ZLATIM VENCEM - ena zvezda tega odlikovanja na prsiah, na levi strani - druga pa okoli vratu!
RED JUGOSLOVANSKE ZVEZDE Z LENTO - zvezda tega odlikovanja na prsiah, na levi strani - lenta pa z desnega ramena k levemu boku!
RED NARODNE OSVOBODITVE - na prsiah, na levi strani!
RED JUNAKA SOCIALISTIČNEGA DELA - na prsiah, na levi strani!
RED NARODNEGA HEROJA - pod vratom, na 36 milimetrov širokem rdečem svilenem traku, ki ima ob robu z obeh strani dva 2 milimetra široki pokončni beli progji!
RED SVOBODE - na prsiah, na levi strani!
RED JUGOSLOVANSKE VELIKE ZVEZDE - zvezda tega odlikovanja na prsiah, na levi strani - lenta pa z desnega ramena k levemu boku!

-
- Redi in medalje, ki jih nosimo na prsiah, bodisi na levi ali desni strani, se pripenjo v vrstnem redu, ki jim pripada po zakonu o odlikovanjih Socialistične federativne republike Jugoslavije.
  - Odlikovanci, ki so bili večkrat odlikovani z enakim odlikovanjem ali z enako vrsto odlikovanj različnih stopenj, nosijo praviloma vsa ta odlikovanja.
  - Domača odlikovanja so pri nošenju po stopnji višja od tujih odlikovanj.
  - Trakove nosimo na prsiah, na levi strani, v vrstnem redu, ki jim pripada po zakonu.
  - Ob žalnih slovesnostih, pogrebnih in podobnih drugih svečanostih, si ne smemo pripenjati odlikovanj, redov, značk ali podobnih drugih oznak na uniforme.
  - Ob svečanih priložnostih (proslavah državnih praznikov, jubilejev ipd.) je dolžnost imetnikov odlikovanj, da nosijo vsa dobljena odlikovanja.

Zadnji dve opozorili sta vzeti iz našega internega pravilnika o rudarskih uniformah.

Odbor za pripravo praznovanja 3. julija

Tretjejulijska nagradna križanka

			ŽELODČNA GRENCICA	JUŽNI SADEŽ	TOŽI = TELJ	ŽVEPLO in KALCIJ	NORDIJSKI KO MOŠ. IME	KORALNI OTOK	LITINA (nareč.)	TISTI, KI ENTĽA	AVTOMOP OZNAKA za: Nürnberg, Gießen, Amberg				
MESTO NA SEVE- RU NDR		ŽE UMRJI KITAJSKI POLITIK in DRŽAVNIK 7 ABOLITEV			GLEJ! Jedrski Elektrarna			IZRASTEK NA GLAVI PREDLOG		ŽELEZOV OKSID			NAPOVE = DOVALEC	SREDOZ. OKRASNA RASTLINA	
Sestavi l in risal: M. Lamšak	ŠTUDENTKA S KONČA = NIM ŠTU = DIJEM	MUSLIMAN, VER. KNJIGA PREDHODNA VOLITEV													
ZEN. IME							ČRNKA								
BROM in MAGNEZIJ				4047 m ² Edwards, Kardelj				100 m ²	ZJOKANJE GLAV. ME ⁺ STO GANE						
JEZERO, HORJE (nem.)	MEDN. KRAT ZA VZHOD ŽENSKO IME						MESTO V TURČIJI								
ODMAKNITEV							KRANJ		Fridtjof Nansen PREBIVALKA KERČINA						
GL. MESTO UKRAJIN. SSR	DELI ČLOV VEŠKEGA TELESA						TENIŠKI LOPAR								
STARO AVSTRIJ. MESTECE							ANGLEŠKI KA PLOŠČ. MERA					INOTRAJ			
VOLOVSKA ANTILOPA							BRKATI OREL		PTIČ, KI KRAKA NEIPRANNA MNOŽICA						
SEVERNO- ALBANSKO MESTO															
Telegraf. Telefon. Informac.	EPOS IRIDIJ			Ivan Regent	Alfred Nobel	ZDRAVILIS- ČE JUŠO = VZH. OD VBELENJA	ZAGOVOR- NIK RE = ALIZMA								
BILJARDNE PALICE	GLAVNO MESTO SAUDSKE ARABIJE						VADBA, TRENING KORUŽNI STORI (narečje)								
OBER	MOŠ. IME (tovornik) SLOVANSKI KA DREVEŠA						SIDRO Lančan, Oajlk, Joc								
		LUKA ZORE	MEDMET ZA ROPOT MOPEDA			SEMITSKO BOŽANSTVO POROTA PRI TELEKSI (enaki sam)			Jakobč Albert NEM. SPOL- NIK (dar...) Litas		EDVARD			SEVERNO- ITALIJ. REKA	
LJUBLJ. ODJ. ZA MEDNAR. RGOVINO										Emik Prand v SKEDISCE VATENJA					
REBIVALCI RENEZ. SLOTOKA KEAUMUR										SLAVNOSTNA PESEM					
										LESENA POSODA ZA PIJACE					

SLOVARČEK ZA POMOČ PRI REŠEVANJU ● ABTSHAGEN = mesto na severu NDR, 25 km južno od пристanišča Stralsund; ADANA = industrijsko mesto v jugovzhodni Turčiji; BAAL = semitski bog gora in plodnosti; ELAND = vrsta antilope, imenovana volovska; NICAJ = albansko mesto jugovzhodno od Prokletij; TOR = nordijski bog groma; VORAU = avstrijsko mesto 60 km severno od Gradca, znano po bogatih kulturno-zgodovinskih znamenitostih

Rešitve s svojim točnim naslovom pošljite v uredništvo Rudarja do konca julija. Izmed pravih rešitev bomo tri nagradili s knjižnimi nagradami v vrednosti okrog 250, 150 in 100 dinarjev./Uredniški odbor/

Srečno!

Prijetno praznovanje!